

RAPORT DE ACTIVITATE

Anul 2020

Coordonăm dezvoltarea. Susținem proiectele de viitor!

Ianuarie 2021

INTRODUCERE

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru este organism neguvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care coordonează procesul dezvoltării regionale în Regiunea de Dezvoltare CENTRU, formată din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Înființată prin Legea 151/1998, ADR Centru contribuie la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii Centru în folosul locuitorilor ei, funcționând în temeiul Legii 315/ 2004 privind dezvoltarea regională în România. Activitatea ADR Centru este coordonată de Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru (CDR) care reunește președinții consiliilor județene și reprezentanții municipiilor, orașelor și comunelor din fiecare din cele șase județe care compun Regiunea Centru.

Beneficiind de susținerea ADR Centru, autoritățile locale și județene, organizațiile neguvernamentale și întreprinzătorii din Regiune au acces la programe de dezvoltare finanțate din fonduri europene și la programe finanțate din fonduri ale Guvernului României. Astfel, comunitățile și întreprinzătorii din Regiune pot accesa Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR) pentru finanțarea, prin Programul Operațional Regional (POR), a investițiilor din sectorul productiv, cercetare-inovare și transfer tehnologic, infrastructură, educație, sănătate, dezvoltare urbană și locală, întreprinderi mici și mijlocii, eficiență energetică, turism, mobilitate.

Principalele activități ale ADR Centru conform atributelor conferite prin lege:

- ✚ Elaborarea și actualizarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) și a planurilor și documentelor strategice din diferite sectoare elaborate la nivel regional;
- ✚ Gestionarea la nivel regional de programe de dezvoltare finanțate din fonduri europene, naționale și sau alte surse locale sau private;
- ✚ Dezvoltarea de parteneriate și promovarea de proiecte regionale la nivel european;
- ✚ Promovarea regiunii și a activităților care decurg din politicile de dezvoltare regională..

În cursul anului 2020, activitatea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru s-a axat pe următoarele aspecte:

- ✚ Elaborarea în larg cadru partenerial a PDR 2021-2027. Facilitarea implementării și actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă de la nivel regional. Dezvoltarea portofoliului regional de proiecte pentru perioada 2021-2027.
- ✚ Elaborarea Programului Operațional Regional Centru pentru perioada 2021-2027 și contribuția la elaborarea documentelor de programare de la nivel național pentru perioada de programare 2021-2027.
- ✚ Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru.
- ✚ Dezvoltarea și promovarea de parteneriate și proiecte regionale și implementarea acestora la nivel regional.
- ✚ Promovarea investițională și a mediului de afaceri din Regiunea Centru.

Capitolul I - Planificarea dezvoltării

Obiectivul general al activității este elaborarea în parteneriat a Planului de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027 și actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru (RIS3). Activitățile specifice procesului de planificare și programare regională derulate în cursul anului 2020 au vizat în principal:

- ✚ Pregătirea documentelor regionale de planificare care fundamentează nevoile de finanțare ale Regiunii Centru în vederea accesării fondurilor în perioada 2021-2027;
- ✚ Monitorizarea implementării Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020;
- ✚ Elaborarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru (RIS3) 2021-2027;
- ✚ Dezvoltarea portofoliului regional de proiecte.

1. Pregătirea documentelor regionale de planificare pentru accesarea fondurilor în perioada 2021-2027, inclusiv cadrul partenerial

În baza calendarului de programare european și național, planificarea dezvoltării desfășurată în ADR Centru în cursul anului 2020 a vizat **două obiective majore: definitivarea documentelor de planificare regionale pentru perioada 2021-2027, respectiv consolidarea portofoliului regional de proiecte care au presupus** următoarele activități specifice:

- ✚ Consolidarea și definitivarea domeniilor strategice incluse în Strategia de Dezvoltare Regională 2021-2027;
- ✚ Consultarea partenerilor regionali cu privire la documentele incluse în PDR Centru 2021-2027, atât prin organizarea de întâlniri cu rețeaua partenerială, cât și prin mijloace electronice;

- ✚ Revizuirea Strategiei de Dezvoltare conform observațiilor și propunerilor partenerilor regionali;
- ✚ Identificarea surselor de finanțare pentru prioritățile și măsurile incluse în Strategia de Dezvoltare Regională;
- ✚ Stabilirea indicatorilor de monitorizare a PDR Centru (indicatori de output și de rezultat);
- ✚ Continuarea procesului de dezvoltare a portofoliului de proiecte aferent PDR Centru 2021-2027.

1.a Activitatea structurilor parteneriale pentru elaborarea PDR 2021-2027

Activitatea desfășurată de către structurile parteneriale regionale a fost semnificativ perturbată de contextul pandemic de la nivel mondial care, începând cu luna martie 2020 a afectat și țara noastră. Pentru a putea compensa nivelul mai redus de comunicare directă și interacțiune rezultat ca urmare a anulării întâlnirilor fizice, a fost intensificată consultarea structurilor parteneriale prin mijloace electronice, obținându-se astfel un feedback de calitate din partea partenerilor interesați. În continuarea seriei de întâlniri ale grupurilor de lucru tematice desfășurate în perioada septembrie–decembrie 2019 (GLT Mediu, Eficiență Energetică, Schimbări Climatice, GLT

Turism și Patrimoniu Cultural, GLT CDI și Competitivitate Economică), în cursul primelor două luni din 2020 au putut fi organizate două întâlniri în format fizic ale Grupurilor de Lucru Tematice:

- ✚ GLT Infrastructură Teritorială și Dezvoltare Urbană (Sibiu 29 ianuarie 2020, 50 participanți)
- ✚ GLT Resurse Umane, Incluziune Socială (Alba Iulia, 27 februarie 2020, 59 participanți).

Pe parcursul perioadei de elaborare a documentelor au avut loc următoarele întâlniri și consultări ale structurilor partenieriale:

	CRP CENTRU	GRUPURILE JUDEȚENE DE LUCRU	GRUPURILE TEMATICE DE LUCRU
Întâlniri ale structurilor partenieriale	<p>19.07.2020 Întâlnirea pentru avizarea Regulamentului de Organizare și Funcționare și prezentarea calendarului pentru elaborarea PDR Centru</p> <p>12.12.2020 Întâlnire pentru prezentarea primului draft al Strategiei PDR Centru</p>	<p>16.10.2019, GLJ Alba 17.10.2019, GLJ Brașov 15.10.2019, GLJ Covasna 26.09.2019, GLJ Harghita 24.10.2019, GLJ Mureș: 24.09.2020, GLJ Sibiu</p>	<p>29.10.2019, Mediu, EE, RES, schimbări climatice 12.11.2019, Turism și patrimoniu cultural 04.12.2019, Cercetare și Competitivitate economică 29.01.2020, Infrastructură și dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă 27.02.2020, Resurse umane, incluziune socială,</p>
Consultări online/scrise	Grupurile de Lucru Tematice și Județene	<p>Aprilie 2020: Domeniul strategic 1: Dezvoltarea teritorială, dezvoltarea urbană Iunie 2020: Domeniul strategic 2: Competitivitate economică, cercetare, inovare Iunie 2020: Domeniul strategic 3: „Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate” din PDR Centru 2021-2027 Iunie 2020: Domeniul strategic 4: mediu, eficiență energetică și schimbări climatice</p>	

		<p>Mai 2020: Domeniul strategic 5: Turism și patrimoniu cultural</p> <p>Mai 2020: Domeniu strategic 6: Dezvoltarea zonelor rurale, sprijinirea agriculturii și silviculturii</p>
Consultări scrise	Pe parcursul perioadei de elaborare a documentelor au avut loc următoarele întâlniri și consultări ale structurilor partenoriale:	<p>07.10.2020 Consultare cu privire la primul draft al Strategiei PDR Centru</p> <p>17-23.11.2020 Consultare scrisă pentru avizarea PDR Centru 2021-2027</p> <p>14-18.12.2020 A doua rundă a consultării scrise pentru avizarea PDR Centru 2021/2027</p>
Consultări publice	<p>Noiembrie 2019: Prima versiune a analizei socioeconomice și analiza SWOT: site-ul www.adrcentru.ro</p> <p>Octombrie 2020: Draftul Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027: 06.10.2020, site-ul www.adrcentru.ro</p> <p>Noiembrie 2020: Versiunea consolidată a PDR Centru 2021-2027: site-ul www.adrcentru.ro</p>	

În perioada 17.11-18.12.2020 s-au derulat **două runde de consultare scrisă a CRP Centru pentru avizarea PDR Centru 2021-2027**. În urma primei runde de consultări din perioada 17-23 noiembrie 2020, 5 membri au transmis avizul favorabil, 5 au avut observații și 33 de membri ai CRP Centru nu au transmis nicio obiecție referitoare la PDR Centru 2021-2027. Conform regulamentului, propunerile membrilor CRP au fost analizate și negociate între președintele CRP și organizația care a propus observații și au fost operate modificările în consecință. PDR Centru 2021-2027 a fost finalizat în luna decembrie 2020, în urma consultării scrise a membrilor CRP Centru în perioada 14-18 decembrie 2020, rezultatul final al procedurii fiind avizarea în unanimitate a documentului în cauză.

În luna octombrie 2020 a fost demarată procedura privind evaluarea Strategică de Mediu (SEA) pentru PDR Centru 2021-2027, prin transmiterea către APM Alba a documentației prevăzute de legislația națională de mediu.

1.b Elaborarea documentelor regionale de planificare

PDR Centru reprezintă **principalul document de planificare regional** asumat de către factorii de decizie din Regiunea Centru, în conformitate cu prevederile Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România. Documentul este structurat în 10 secțiuni, dintre care menționăm: Analiza socioeconomică, Analiza SWOT, Strategia de dezvoltare, Monitorizarea, Procesul partenerial, Portofoliul de proiecte.

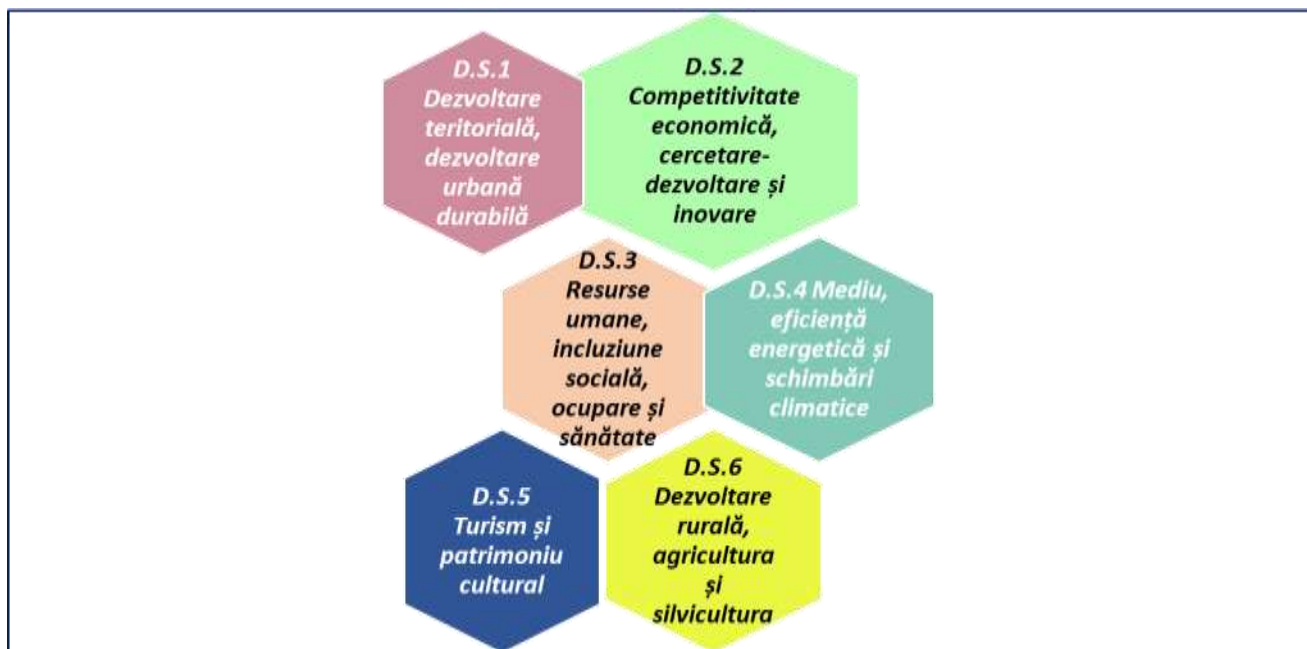
Fundamentat pe o diagnoză detaliată, PDR ține cont de nevoile majore ale regiunii și are în vedere valorificarea întregului potențial de dezvoltare durabilă. Principalele secțiuni ale PDR Centru și în mod particular Strategia de Dezvoltare Regională, au parcurs un amplu proces consultativ cu implicarea structurilor partenoriale regionale cu scopul identificării problemelor și nevoilor comunităților, stabilirea corectă a priorităților și măsurilor și conturarea unui portofoliu regional de proiecte.

Conectat la procesul de programare la nivel european, PDR Centru a inclus între prioritățile regionale, temele specifice care au derivat din cele **5 obiective ale Noii Politici de Coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027**: inovare, digitalizare, transformare economică, reducerea emisiilor de carbon și combaterea schimbărilor climatice, creșterea gradului de conectare prin dezvoltarea rețelelor de transport și de internet, incluziune socială prin creșterea accesului la educație, ocupare și la servicii de sănătate de calitate și, nu în ultimul rând, apropierea de nevoile concrete ale comunităților.

Viziunea dezvoltării regionale pe termen mediu: *"Regiunea Centru să devină o regiune curată, atractivă pentru locuitorii săi și turism, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare, în care grija pentru exploatarea*

și utilizarea durabilă a resurselor să se afle în atenția fiecărui cetățean”. **Obiectivul global** al PDR Centru este ca Regiunea Centru să atingă în anul 2029 un *nivel convergență economică (exprimat prin produsul intern brut/locuitor) de 70% față de media UE.*

Prioritățile și măsurile specifice stabilite împreună cu structurile regionale de planificare au fost grupate în cele **6 domenii strategice de dezvoltare (DS)** ale Strategiei Regionale de Dezvoltare:

Pentru fiecare domeniu strategic a fost definit un obiectiv strategic (O.S.), gradul de îndeplinire fiind urmărit pe parcursul perioadei de implementare a PDR prin intermediul sistemului de indicatori stabilit în acest scop.

O.S.1	O.S.2	O.S.3	O.S.4	O.S.5	O.S.6
<ul style="list-style-type: none"> •Creșterea coeziunii teritoriale și reducerea disparităților intraregionale prin îmbunătățirea infrastructurii regionale de transport și comunicații și sprijinirea dezvoltării urbane integrate 	<ul style="list-style-type: none"> •Tranziția spre o economie regională bazată pe cunoaștere prin modernizarea tehnologică și digitalizarea întreprinderilor, intensificarea cooperării economice și prin creșterea contribuției CDI la dezvoltarea economică a Regiunii Centru 	<ul style="list-style-type: none"> •Creșterea coeziunii sociale a Regiunii Centru prin îmbunătățirea incluziunii sociale, creșterea accesului la servicii de educație, sănătate și facilitarea integrării pe piața muncii 	<ul style="list-style-type: none"> •Creșterea calității vieții locuitorilor Regiunii Centru prin reducerea emisiilor de CO2 și o mai bună gestionare a resurselor, conservarea biodiversității și creșterea adaptării la schimbările climatice 	<ul style="list-style-type: none"> •Dezvoltarea sectorului turistic și a sectoarelor economice conexe prin valorificarea potențialului natural și antropoc al Regiunii Centru și susținerea activităților culturale și recreative 	<ul style="list-style-type: none"> •Dezvoltarea durabilă a zonelor rurale din Regiunea Centru prin valorificarea potențialului natural și uman al acestora

Implementarea PDR Centru se va întinde pe o perioadă de nouă ani (2021-2029) și va avea la bază atât finanțări din fonduri europene nerambursabile disponibile după aprobarea Programelor Operaționale aferente perioadei 2021-2027, oportunități de finanțare prin PAC 2021-2027 (prin Planul Național Strategic și sistemul de plăți directe), noile pachete financiare și programe europene adoptate ca răspuns la criza generată de pandemia

COVID 19 (ex. Next Generation EU, EU4Health etc.), cât și alocațiile disponibile prin programele naționale (ex. PNDL, Programul de stimulare a înnoirii Parcului național auto, Casa Verde, PNCDI etc.), toate aceste surse putând acoperi doar în parte nevoile de finanțare ale Planului, fiind astfel nevoie și de mobilizarea unor resurse financiare proprii sau atrase de către autorități locale, companii și universități.

PDR Centru 2021-2027 este însoțit de portofoliul de proiecte, care include proiectele majore cu un impact larg, semnificativ, și care vor fi susținute de către regiune pentru a se asigura o mai eficientă implementare a Planului.

Monitorizarea implementării PDR Centru 2021-2027 va fi asigurată prin rapoarte periodice (la 3 ani) care vor consemna progresele înregistrate la nivelul fiecărui domeniu strategic și gradul de realizare a rezultatelor așteptate. Procesul de monitorizare a PDR Centru 2021-2027 va avea ca principal instrument de lucru un Sistem de Indicatori, definiți în raport cu obiectivele propuse, sistem ce cuprinde 44 indicatori de realizare (output) și 28 indicatori de rezultat. Rapoartele de monitorizare vor fi realizate în 2024, 2027 și 2029, fiind prezentate autorităților publice interesate din regiune și centrale.

Variantă consolidată a PDR Centru 2021-2027 avizată de CRP Centru poate fi consultată la următorul link - <http://www.adrcentru.ro/dez-reg/pdr2021-2027-avizat/> .

Pașii următori pentru finalizarea Planului de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027

- ✓ Finalizarea procedurii de Evaluare Strategică de Mediu (SEA) a PDR Centru 2021-2027;
- ✓ Aprobarea de către CDR Centru a documentului, inclusiv a portofoliului de proiecte anexat la PDR Centru

2. Elaborarea celui de-al doilea Raport de Monitorizare strategică a PDR Centru 2014-2020

Metodologia de monitorizare a PDR Centru 2014-2020 prevede elaborarea a 3 rapoarte strategice pe parcursul întregii perioade de monitorizare, primul dintre acestea fiind elaborat în anul 2018.

Conținutul raportului strategic de monitorizare:

- situația la zi și evoluția socioeconomică a Regiunii Centru de la începutul perioadei actuale de programare;
- principalele rezultate obținute prin implementarea PDR Centru 2014-2020;
- problemele majore întâmpinate în implementarea PDR Centru 2014-2020;
- analiza implementării portofoliului regional de proiecte.

Cel de-al doilea raport de monitorizare a PDR Centru 2014-2020 a fost finalizat, în proporție de 90%, în luna decembrie 2020. Raportul prezintă principalii indicatori de dezvoltare socioeconomică a Regiunii Centru, o analiză a evoluției celor 79 de indicatori de monitorizare pentru perioada 2014-2019, precum și o analiză a situației la zi a portofoliului regional de proiecte.

Implementarea PDR Centru 2014-2020 se bazează, din punct de vedere programatic și financiar, pe programele operaționale care finanțează obiectivele politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020, prin fondurile structurale și de investiții ale UE: Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală.

Portofoliul de proiecte al PDR 2014-2020 include un număr de **1353 proiecte în valoare de aproximativ 28,18 miliarde lei (echivalentul a cca 6,13 miliarde euro)**. Până în prezent, conform informațiilor obținute, pentru 277 proiecte au fost identificate programele în cadrul cărora au fost contractate aceste proiecte sau se află în curs de contractare, iar alte 294 proiecte apreciem că vor obține finanțare prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020.

Principalele probleme întâmpinate în implementarea și monitorizarea PDR 2014-2020:

- ❖ lipsa surselor de finanțare pentru nevoile exprimate de actorii regionali prin proiectele propuse în portofoliul PDR Centru;
- ❖ Întârzierea lansării și, implicit, a contractării proiectelor în cazul unor axe prioritare ale POR 2014-2020 precum: Axa prioritară 1, Axa prioritară 4, Axa prioritară 10, dar și în cazul altor programe, precum Programul Operațional Infrastructură Mare, în condițiile în care atât POR 2014-2020, cât și alte programe operaționale sunt în diferite stadii desfășurare (unele axe fiind recent lansate, fără a exista proiecte depuse, nu s-au putut prezenta informații complete privind stadiul portofoliului de proiecte, acestea urmând să fie completate în viitoarele rapoarte de monitorizare);
- ❖ Lipsa unor indicatori statistici relevanți la nivel regional care să completeze imaginea evoluției socioeconomice a Regiunii Centru, plecând de la cele șase domenii strategice ale PDR Centru 2014-2020, precum: calitatea vieții (calitatea aerului, stadiul implementării sistemelor de colectare a deșeurilor, în localitățile regiunii), calitatea infrastructurii și serviciilor de sănătate.

Cel de-al doilea Raport de monitorizare a PDR Centru 2014-2020 va fi transmis spre consultare și avizare membrilor CRP Centru în trimestrul I al anului 2021.

3. Elaborarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027

ADR Centru a demarat pregătirea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada post 2020, pornind de la versiunea documentului revizuită în 2017 și valorificând experiențele acumulate și lecțiile învățate din 2014 – anul elaborării primei versiuni a Strategiei de Specializare Inteligentă – până în prezent.

Versiunea inițială a Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru ia în considerare 9 sectoare economice regionale și 5 domenii de specializare inteligentă care valorifică sinergiile acestor sectoare:

Sectoare Regionale de Specializare inteligentă	Arii trans-sectoriale de specializare inteligentă
Agricultură și Industria Alimentară Silvicultură, prelucrarea lemnului și mobilă Industria pieselor și subansamblelor auto IT și Industrii Creative Industria ușoară și pielărie Industria medicală și farmaceutică Turismul balnear Industria Aeronautică Mediul construit sustenabil	Economie locală - Economie colaborativă/ Economie circulară/ Lanțuri de valoare locale Modernizare industrială - Modernizarea proceselor de producție/ Dezvoltarea de noi produse/ Noi tehnologii de prototipare și testare Noi tehnologii medicale Medicina preventivă și recuperatorie Energie în mediul construit

Înainte de declanșarea pandemiei și instituirea stării de urgență pe teritoriul României, ADR Centru și-a stabilit un calendar de actualizare a Strategiei de Specializare Inteligentă care cuprindea atât revizuirea analizelor sectoriale, ajustarea metodologiei de monitorizare și reformularea Strategiei pe structura logicii de intervenție, cât și reluarea aplicării mecanismului de descoperire antreprenorială cu scopul de a revalida sectoarele și domeniile de specializare inteligentă regionale, dar și identificarea de nișe regionale până la cel mai mare nivel de granularitate disponibil.

În prima parte a anului 2020 s-au actualizat analizele sectoriale și s-au reprogramat întâlnirile de descoperire antreprenorială într-un format online. Pentru noua versiune a Strategiei de Specializare Inteligentă, ADR Centru a mai avut în vedere perfecționarea mecanismului de monitorizare și evaluare, care reprezintă implementarea concluziilor Raportului de monitorizare a actualei Strategii, precum și întărirea mecanismului de guvernantă, în special prin creșterea rolului Consorțiului Regional de Inovare și a Grupurilor de lucru permanente în gestionarea Strategiei. Un alt aspect abordat pentru pregătirea noii versiuni a Strategiei a fost analiza poziției în Lanțurile Strategice de Valoare Europene și operaționalizarea mecanismului Integrated Project for Common European Interest (IPCEI) pentru proiecte de inovare, rezultatul analizei fiind transmis către nivelul național în vederea examinării posibilității de valorificare.

În vederea consolidării mecanismului de implementare a Strategiei de Specializare Inteligentă, ADR Centru a invitat principalii actori regionali să contribuie cu idei de proiecte la formarea portofoliului regional de proiecte asociat acestei Strategii, în special în ceea ce privește infrastructura regională de Cercetare Dezvoltare Inovare și Transfer Tehnologic, fiind cumulate până în prezent 90 de proiecte unice.

Tot în vederea pregătirii Strategiei, precum și a viitorului POR Centru, Agenția a organizat în perioada ianuarie–martie 2020 o serie de întâlniri individuale cu fiecare universitate din Regiunea Centru. Scopul avut în vedere a fost implicarea accentuată a universităților în elaborarea și implementarea RIS3 Centru, obiectivele fiind: identificarea căilor de colaborare cu universitățile din regiune în pregătirea și implementarea RIS3 Centru, a modalităților de sprijinire de către ADR Centru a universităților în acțiunile de inovare, transfer tehnologic și colaborare cu industria, demararea constituirii unui ecosistem academic regional în care să fie implicate toate universitățile din Regiune. Au avut loc 7 întâlniri individuale, la sediul fiecărei universități, iar concluziile sunt preluate treptat atât în Strategia de Specializare Inteligentă, cât și în actuala versiune a POR Centru 2021-2027.

Pentru operaționalizarea criteriului 7 al condiției favorizante aferentă OP1 – Măsuri de cooperare internațională – Agenția a participat la grupul de lucru format de Centrul Comun de Cercetări al Comisiei Europene. În ce privește criteriul 6 al condiției favorizante – Măsuri pentru gestiunea Tranziției Industriale – ADR Centru a sprijinit echipa de experți naționali în identificarea temelor de tranziție industrială și a furnizat conținut pentru definirea acestora pentru Strategiile Regionale de Specializare Inteligentă.

O altă temă cu relevanță atât pentru RIS3 Centru post 2020, cât și pentru viitorul POR, abordată în această perioadă, a fost tema digitalizării, în special din perspectiva viitoarelor Hub-uri de Inovare Digitală, pentru care CE a configurat un instrument de susținere în vederea asigurării unei prezențe regionale a acestor Hub-uri. Implicată direct în gestionarea acestui nou instrument este Agenția pentru Digitalizarea României, iar ADR Centru s-a implicat în consultările privind selecția națională a viitoarelor EDIH și a sprijinit inițiativele de HUB-uri Inovative Digitale din Regiune în formularea ofertelor și pregătirea participării la competiție.

Un loc aparte în procesul de elaborare a noii versiuni a Strategiei l-a ocupat reglementarea și funcționalizarea relației cu nivelul național. În actuala perioadă de programare, Strategia Națională de Cercetare Dezvoltare Inovare a fost asimilată unei strategii naționale de specializare inteligentă, însă pentru următoarea perioadă de programare, Ministerul Educației și Cercetării dezvoltă Strategia Națională de Cercetare Inovare și Specializare Inteligentă, iar Agențiile de Dezvoltare Regională au fost implicate încă de la început în acest proces, prin intermediul Comitetului de Coordonare pentru Specializare Inteligentă, înființat prin Ordinul MCI nr. 458/31.07.2019. Acest efort comun ar trebui să genereze o permeabilizare reciprocă a nivelurilor regional-național la inițiative teritoriale specifice, care să se adauge unei complementarități prin care să poată fi valorificat mai intens potențialul regional, precum și o guvernanță a Strategiei care să permită reprezentarea nevoilor regionale și implicarea actorilor regionali în proiectarea intervențiilor și instrumentelor naționale specifice. ADR Centru a participat la toate reuniunile Comitetului de Coordonare pentru Specializare Inteligentă și a contribuit la perfecționarea documentelor de pregătire a viitoarei Strategii Naționale de Specializare Inteligentă (transformată între timp în Strategia Națională de Cercetare Inovare și Specializare Inteligentă).

După actualizarea analizelor sectoriale pentru cele 9 sectoare de excelență regionale – Agro-Alimentar, Automotive și Mecatronică, Textile și Pielărie, IT și Industrii Cretive și Culturale, Sănătate, Mediul Construit Sustenabil, Turism, Industria Aeronautică, Silvicultură Industria Lemnului și Mobilă – în perioada septembrie–octombrie 2020, ADR Centru a organizat nouă întâlniri de descoperire antreprenorială în sistemul de cvadruplu helix, pentru a identifica provocări și soluții asociate fiecărui sector și pentru a revalida aceste sectoare.

Nume sector	Data eveniment	organizare	Număr participanți
Sectorul Agroalimentar	18 Septembrie 2020		27
Industria textilă, confecții și pielărie	22 Septembrie 2020		20
Mediu construit sustenabil	6 Octombrie 2020		29
Silvicultură, industria lemnului și a mobilei	8 Octombrie 2020		29
Industria auto și mecatronică	9 Octombrie 2020		19
IT și Industrii Culturale și Creative	14 Octombrie 2020		39
Industria Aerospațială	15 Octombrie 2020		14
Medicină și farmacie	16 Octombrie 2020		19
Turismul balnear	21 Octombrie 2020		36

Pentru fiecare eveniment de descoperire antreprenorială de tip focus grup s-a întocmit un raport cu principalele concluzii care a fost transmis pentru consultare și apoi avizat de membri CRI, conform regulamentului de organizare și funcționare al acestuia.

După actualizarea analizelor sectoriale și realizarea evenimentelor EDP pentru cele 9 sectoare de excelență regionale au rezultat și redenumiri sau extinderi ale domeniilor, astfel cele 9 sectoare au următoarele denumiri:

- Agro-Alimentar
- Automotive și Mecatronică
- Textile și Pielărie
- IT și Industrii Creative și Culturale
- Sănătate
- Mediul Construit Sustenabil
- Turism

- Industria Aeronautică
- Silvicultură, Industria Lemnului și Mobilă.

În paralel, Strategia a fost completată cu analiza socioeconomică și cu performanțele de inovare ale Regiunii, analiza SWOT, examinarea poziționării în lanțurile valorice, analiza barierelor în difuzarea inovării și digitalizării, digitalizarea ca temă orizontală și analiza ecosistemului regional de inovare.

De asemenea, au fost îmbunătățite sistemele de guvernanță regională ale Strategiei prin completarea structurii CRI Centru cu două grupuri de lucru permanente în domeniile: Educație și Digitalizare cu rol tehnic bine articulat în raport cu aceste două teme orizontale pe parcursul monitorizării, implementării și revizuirii sau actualizării RIS. De asemenea, s-a elaborat Cadrul logic de intervenție și au fost identificate la nivel conceptual sursele de finanțare, ținând cont de abordarea multi-fond a Strategiei, respectiv alimentarea, la nivel de acțiuni dar, în special, la nivel de proiecte, din toate programele de susținere a inovării. Cu ajutorul Joint Research Center (JRC) al CE, în cadrul proiectului "Targeted Support to RIS3 in Romania: Quality review of regional RIS3 strategies 2021-2027", prima versiune a noii Strategii a parcurs un proces de evaluare asigurat de experții JRC, recomandările lor fiind preluate în versiunea îmbunătățită. Concomitent, Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021-2027 a fost lansată în consultare publică, până la data de 30.11.2020, fiind transmisă în versiune draft membrilor CRI și publicată pe site-ul ADR Centru. Observațiile primite pe parcursul consultării publice au fost deosebit de utile și au fost preluate în versiunea finală a documentului.

La sfârșitul lunii decembrie a fost finalizată versiunea draft final a RIS3, iar în primul trimestru al anului 2021 se va supune consultării publice și consultării CRI, urmând ca aceasta să fie avizată de Consorțiul Regional de Inovare al Regiunii Centru, după care să fie supusă aprobării Consiliului de Dezvoltare Regională.

4. Dezvoltarea portofoliului regional de Proiecte

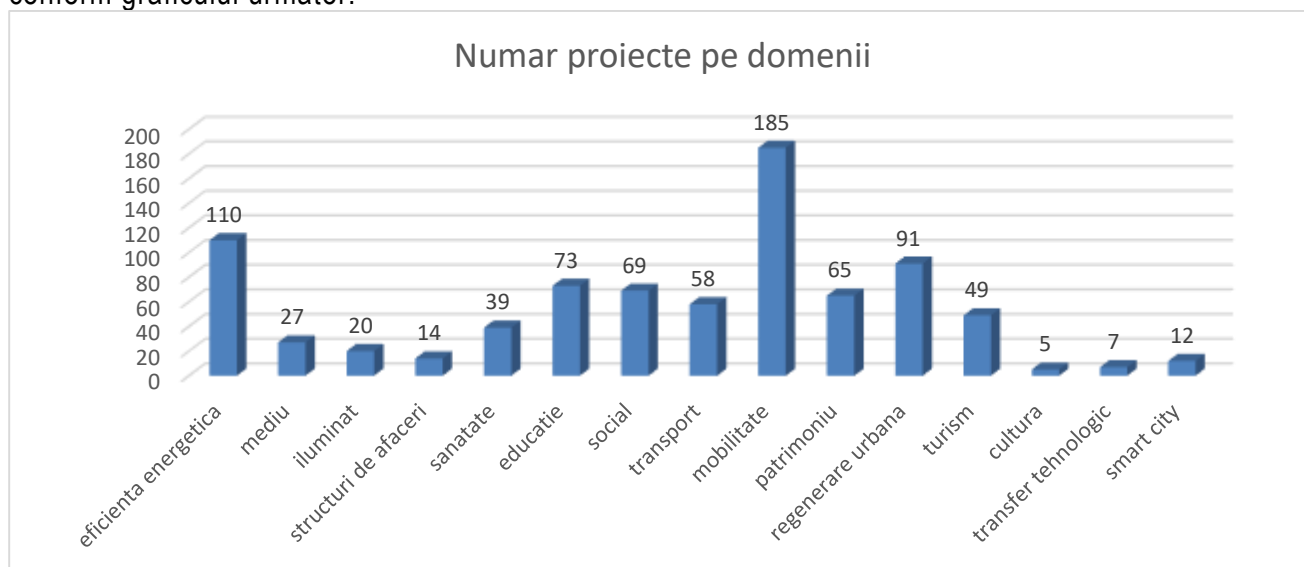
O altă activitate derulată pe parcursul anului 2020 vizează dezvoltarea **portofoliului regional de proiecte** realizat în strânsă colaborare cu partenerii regionali. Astfel, s-au parcurs următorii pași:

- analizarea proiectelor din listele de rezervă ale POR 2014-2020 și a celor respinse, în special cele pe dezvoltare urbană, proiectele de infrastructură de sănătate, sociale și educaționale, dar și proiectele de eficiență energetică, domenii care fac obiectul finanțării și pe perioada următoare. Având în vedere ultimele instrucțiuni privind implementarea POR 2014-2020 și deciziile de supracontractare, toate proiectele incluse în listele de rezervă ale POR 2014-2020 vor fi contractate în această perioadă de programare.
- solicitare de idei de proiecte în special de APL din mediul urban și de la nivel județean pe următoarele domenii: infrastructură de transport, mobilitate urbană, eficiență energetică, regenerare urbană, patrimoniu, turism, infrastructură educațională, sănătate și social, inclusiv în ce privește stabilirea unor priorități;
- dezvoltarea unei baze de date online pentru portofoliul de proiecte regional;
- analiza domeniilor de finanțare, în raport cu propunerile de regulamente ale CE, precum și cu propunerile altor programe de investiții pentru perioada 2021-2027;
- realizarea de întâlniri cu promotorii de proiecte;
- informări și analize cu partenerii regionali privind OUG 88/2020 pentru asigurarea resurselor necesare pregătirii documentațiilor tehnico-economice pentru proiecte din portofoliu ce se propun spre finanțare

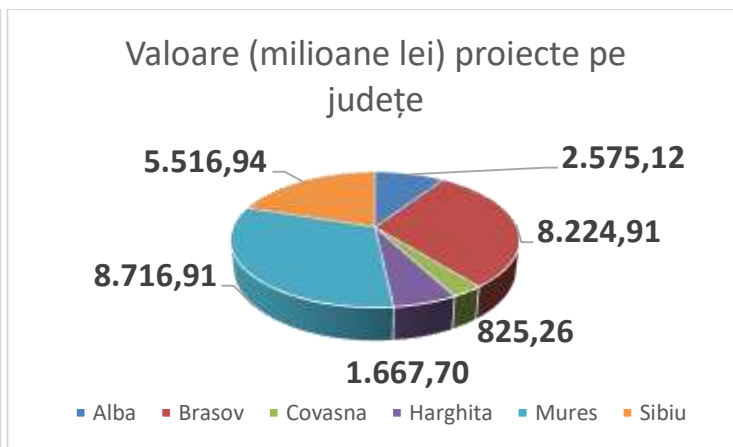
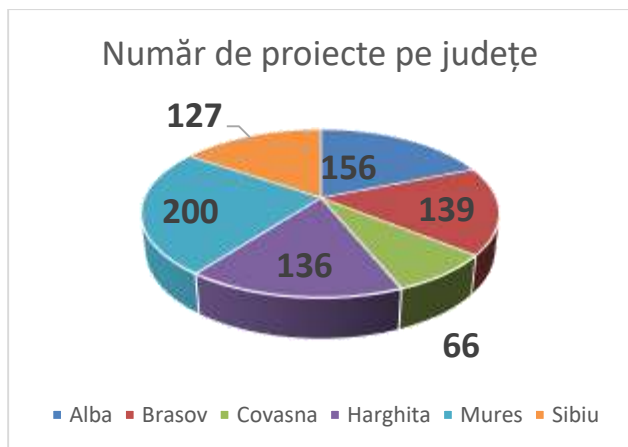
ADR Centru a creat o aplicație (portal) online pentru a facilita completarea, transmiterea și modificarea proiectelor de către entitățile de la nivelul Regiunii Centru, putând fi accesat la următorul link:

<http://portofoliu.adrcentru.ro/>. Această bază de date a fost promovată către actorii regionali și este completată cu proiecte de către aceștia.

Astfel, până la finalul anului 2020 în baza de date au fost incluse **824 proiecte cu o valoare aproximativă de 27,53 miliarde Lei (5,67 mld. Euro)**. Aceste proiecte sunt repartizate pe domenii conform graficului următor:

Repartizarea proiectelor pe județele Regiunii Centru:

La aceste proiecte se mai adaugă și alte propuneri de proiecte ale municipiilor reședință de județ, care au fost depuse și separat și nu au fost incluse în listele prioritare transmise de Consiliile județene. Procesul de dezvoltare a portofoliului de proiecte aferent PDR Centru 2021-2027 va continua, prin completarea bazei de date online și identificarea posibilelor domenii de finanțare ale proiectelor incluse în portofoliu.

Capitolul II

Programul Operațional Regional Centru 2021-2027

Comisia Europeană a publicat la sfârșitul lunii mai 2018 propunerile de regulamente pentru perioada de programare 2021-2027, precum și propunerea privind Cadrul Financiar Multianual UE pentru aceeași perioadă. În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii ale solidarității. Bazându-se pe un buget de 373 de miliarde euro în angajamente pentru perioada 2021-2027, viitoarea politică de coeziune are, din perspectiva investițiilor, capacitatea de a contribui la eliminarea acestor decalaje.

În perioada care a urmat acestor propuneri, Comisia Europeană a derulat o serie de consultări pe acest subiect cu instituțiile europene (Parlamentul și Consiliul European) și statele membre. De asemenea, pentru a contribui la compensarea daunelor economice și sociale provocate de pandemia de coronavirus, pentru demararea procesului de redresare europeană, protejarea locurilor de muncă și pentru crearea altora noi, Comisia Europeană a propus un plan major de redresare pentru Europa bazat pe valorificarea întregului potențial al bugetului Uniunii. Propunerile privind Planul de redresare și cele privind modificarea Cadrului Financiar Multianual 2014-2020, precum și noua propunere pentru Cadrul Financiar Multianual 2021-2027 au fost publicate la sfârșitul lunii mai 2020. (https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/recovery-plan-europe_ro).

Plecând de la aceste propuneri, Consiliul European a ajuns la sfârșitul lunii iulie 2020 la un acord în privința resurselor disponibile pentru politica de coeziune în perioada 2021-2027.

Având în vedere propunerile CE și negocierile purtate până în momentul de față, investițiile politicii de coeziune în perioada 2021-2027 se vor axa pe **cinci obiective investiționale** după cum urmează:

- ✚ **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- ✚ **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- ✚ **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
- ✚ **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- ✚ **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe primele două obiective. Acestor priorități li se vor aloca între 55% - 75% din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre. Astfel, **pentru România, în special pentru regiunile mai puțin dezvoltate**, minim 25% din resursele FEDR de la nivel național vor fi alocate pentru Obiectivul de Politică 1 – O Europă mai inteligentă și minim 30% din resursele FEDR și FC pentru Obiectivul de Politică 2 – O Europă mai verde. De asemenea, dimensiunea urbană a politicii de coeziune are o importanță semnificativă fiindu-i alocat **un minim de 8% din FEDR pentru dezvoltare urbană durabilă** și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa Urbană Europeană.

Alocarea totală de fonduri propusă de CE pentru **România** pentru perioada 2021-2027, în prețuri curente, este de **31,35 mld. Euro** (propunere transmisă de CE la începutul lunii noiembrie 2020), din care:

- **17,437 miliarde Euro FEDR** inclusiv Interreg
- 2,14 miliarde Euro FTJ
- 3,54 miliarde Euro FC
- 8,24 miliarde Euro – FSE+

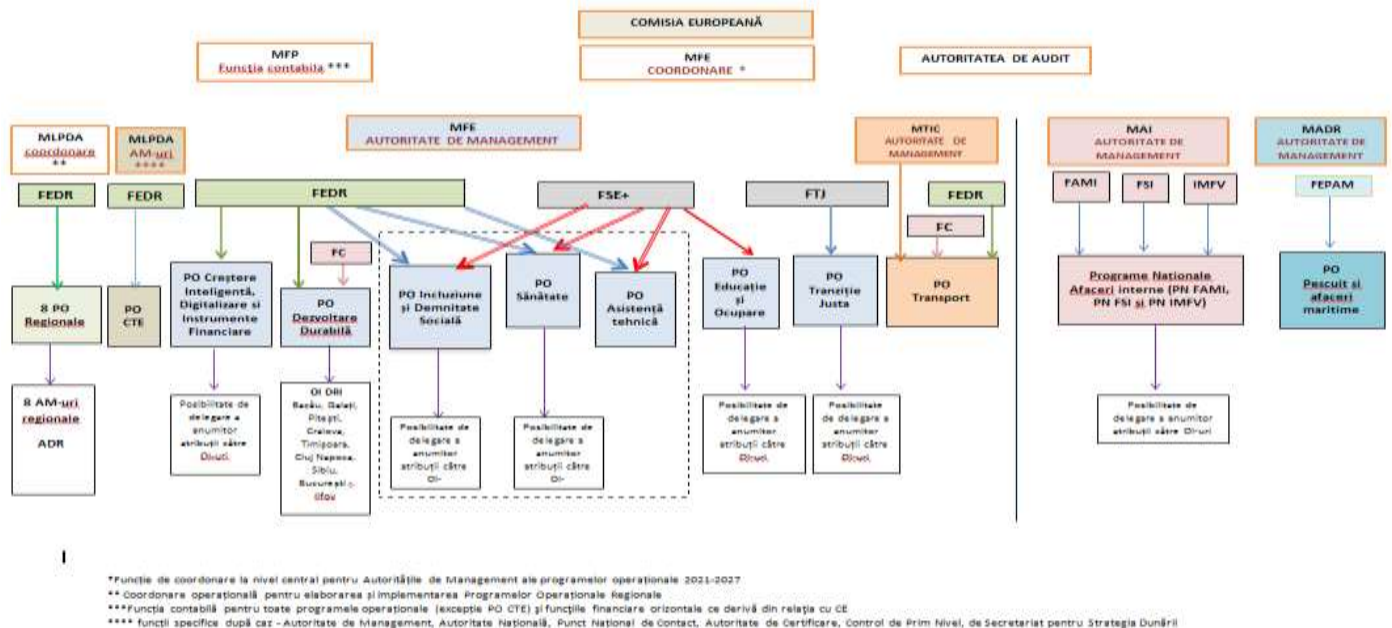
De asemenea, pentru perioada următoare de programare, propunerile CE au adus o serie de măsuri de simplificare în implementarea fondurilor structurale. În același timp, pentru accesarea fondurilor trebuie îndeplinite anumite condiții favorizante care presupun existența unor strategii și planuri de lor în statul membru pe domeniile de finanțare propuse, dar și existența guvernantei pentru implementarea strategiilor, instituții responsabile de elaborarea și implementarea acestora. Față de condiționalitățile ex-ante existente în actuala perioadă de programare care trebuiau îndeplinite înainte de accesarea fondurilor, condițiile favorizante trebuie îndeplinite și menținute pe întreaga perioadă de derulare a fondurilor, fiind monitorizate continuu.

Plecând de la propunerile UE, *Guvernul României a aprobat o serie de Memorandumuri care să sprijine procesul de programare pentru perioada 2021-2027. Astfel, la începutul lunii septembrie 2018 s-a adoptat Memorandumul privind pregătirea documentelor naționale de programare a finanțărilor din fonduri europene post-2020, iar în luna decembrie 2018 au fost adoptate alte 4 Memorandumuri încheiate între Guvern și ministerele de resort privind implementarea planurilor de acțiune pentru îndeplinirea condițiilor favorizante. Tot din perspectiva îndeplinirii condițiilor favorizante de către România, Ministerul Fondurilor Europene a creat un Grup de lucru interinstituțional care să monitorizeze stadiul îndeplinirii acestor condiții.*

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) coordonează procesul de negociere cu CE pentru perioada de programare 2021-2027 privind Politica de coeziune și este responsabil de elaborarea Acordului de Parteneriat. Începând cu 2019 au fost demarate negocierile informale cu CE privind pregătirea documentelor de programare ale României pentru perioada 2021-2027. Astfel, în cursul anului 2019 au avut loc 5 runde de negocieri informale având ca subiect arhitectura propusă privind programele operaționale pentru perioada 2021-2027, precum și nevoile de finanțare ale României, iar în cursul anului 2020 au mai avut loc două runde de negociere cu CE, în această perioadă derulându-se cea de a treia rundă de negociere.

La sfârșitul lunii februarie 2020, Guvernul României a adoptat Memorandumul cu tema "Programele operaționale/naționale și arhitectura instituțională de gestionare a fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027", fiind completat ulterior cu serie de acte normative care au stabilit arhitectura pentru implementarea fondurilor europene în perioada 2021-2027, printre acestea numărându-se și HG 936/05.11.2020 privind aprobarea cadrului general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027 și a cadrului instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri.

Schema arhitecturii propusă în baza actelor normative aprobate:

Ca și o noutate și un pas important în procesul de descentralizare reprezintă faptul că Programele Operaționale Regionale (POR) vor avea ca Autoritate de Management – Agențiile pentru Dezvoltare Regională, în coordonarea operațională a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA). Această funcție de coordonare va presupune următoarele atribuții:

- asigurarea unei structuri și metodologii unitare în ce privește elaborarea și aprobarea de către CE a POR;
- asigurarea încadrării bugetelor programelor în obiectivele de concentrare tematică;
- asigurarea măsurilor necesare privind realocarea de fonduri între POR la propunerea Autorităților de Management;
- asigurarea măsurilor necesare pentru coordonarea Comitetelor de Monitorizare;
- elaborarea de metodologii unitare pentru implementarea programelor operaționale;
- coordonarea procesului de negociere cu CE și colaborarea cu MIPE;
- inițierea de acte normative la propunere Autorităților de Management și derularea circuitului legislativ de aprobare a acestora.

Pentru toate programele operaționale funcția contabilă și atribuțiile financiare orizontale ce derivă din relația cu CE sunt îndeplinite de Autoritatea de Certificare și Plată de la nivelul Ministerului Finanțelor Publice.

Plecând de la această structură instituțională și în conformitate cu negocierile naționale și variantele de lucru a logicilor de intervenție pe fiecare Obiectiv de politică și din întâlnirile informale derulate cu CE, MIPE a propus o structură a programelor operaționale, inclusiv a POR, în baza căreia fiecare ADR a demarat elaborarea primelor variante a programelor, care vor beneficia de finanțare pe toate cele cinci Obiective de Politică.

Informații privind Acordul de Parteneriat, structura programelor și tipurile de investiții propuse a fi finanțate prin intermediul acestora se găsesc la următorul link - <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>.

În vederea elaborării Programului Operațional Regional 2021-2027 al Regiunii Centru s-au derulat în cursul anului 2020 următoarele activități:

1. Elaborarea primelor versiuni ale POR 2021-2027 Centru și a documentelor subsecvente
2. Inițierea procesului de dezvoltare a sistemului de management și control
3. Pregătirea documentațiilor tehnico-economice în domenii strategice considerate prioritare

1. Elaborarea POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru

Având în vedere desemnarea ADR-urilor ca Autorități de Management pentru Programele Operaționale Regionale prin Memorandumul de Guvern privind arhitectura programelor operaționale pentru perioada de programare 2021-2027, ADR Centru a demarat procesul de elaborare a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru.

Astfel, plecând de la propunerea generală de structură a POR-urilor regionale, tipurile de investiții eligibile prin FEDR cuprinse în propunerile de Regulamente ale CE pentru perioada 2021-2027 și de la nevoile existente la nivel regional și dezbaterile în cadrul grupurilor de lucru regionale, s-a elaborat o propunere de structură POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru, aceasta fiind transmisă spre consultare partenerilor regionali – membrii CDR și CRP Centru – prin adresa nr. **13923/ 21.04.2020**. Ca urmare a consultării 10 entități de la nivel regional au transmis observații și propuneri care au fost analizate și în limita posibilităților integrate în documentul de programare.

În urma consultării partenerilor instituționali centrali, MIPE, MDLPA, reprezentanții CE în perioada mai–iunie 2020 s-a elaborat versiunea 0 a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru, pe structura de program inclusă în propunerile CE de Regulamente europene. Ca urmare a acestor consultări s-au formulat recomandări privind includerea informațiilor relevante în Program, stabilirea indicatorilor, acțiunile relevante, tipurile de proiecte eligibile, modul de corelare cu politicile naționale și cu celelalte programe operaționale propuse. În același timp, pentru a susține în cadrul Programului diferite tipuri de intervenții s-au solicitat partenerilor regionali date care să sprijine aceste nevoi și intervențiile propuse – pe partea de eficiență energetică și mediu, pe infrastructură de transport, dezvoltare urbană.

Ținând seama de toate aceste aspecte, versiunea "0" a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru pe formatul de Program inclus în propunerile de Regulamente a fost transmisă la MIPE, MDLPA și CE, dar și la partenerii regionali prin adresa nr. 22737/30.06.2020. S-au primit o serie de observații și propuneri de la CE și ministere, acestea fiind analizate în cadrul videoconferințelor cu reprezentanții instituțiilor menționate. Până în data de 10 iulie 2020 partenerii regionali au transmis doar 5 propuneri care, în limita posibilităților, au fost incluse în următoarea variantă a Programului.

În perioada august–septembrie 2020 ADR Centru a revizuit propunerea de program, fiind preluate observațiile transmise din țară și de către DG Regio, astfel versiunea 1 a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru include și indicatorii, dar și detaliază intervențiile propuse. Această nouă versiune a fost transmisă partenerilor regionali pentru consultare prin adresa 35396/ 06.10.2020 și către MFE și DG Regio la începutul lunii octombrie 2020. Detalii privind elaborarea POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru pot fi consultate pe pagina de internet a ADR Centru - <http://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/>.

Viziunea POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru este să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie scopul fiecărui cetățean.

Versiunea 1 a POR 2021-2027 cuprinde intervenții pe toate cele 5 obiective de politică ale UE și este format din **7 axe prioritare:**

1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice
2. O regiune digitală

3. O regiune cu comunități prietenoase cu mediul
4. O regiune accesibilă
5. O regiune educată
6. O regiune atractivă
7. Asistență tehnică.

Bugetul alocat pentru POR Centru 2021-2027 este de 1,39 miliarde euro din care 1,181 miliarde euro sunt din FEDR. - <http://regio-adrcentru.ro/wp-content/uploads/2020/10/POR-2021-2027-Centru-versiunea-1.pdf>

În data de **23 noiembrie 2020 a avut loc prima consultare directă cu CE-DG Regio** în ce privește prima versiune a POR Centru 2021-2027. Cu această ocazie, DG Regio a apreciat eforturile depuse pentru elaborarea documentului și a formulat observații în privința justificării detaliate a tipurilor de intervenții incluse în Program, mai ales la capitolul inovare, digitalizare, iluminat public și regenerare urbană. Ulterior acestei întâlniri, în decembrie 2020 DG Regio a transmis observațiile scrise privind prima versiune a Programului, în urma cărora ADR Centru a demarat elaborarea celei de a doua versiuni a POR 2021-2027.

În paralel cu procesul de elaborare al POR 2021-2027, echipa ADR Centru se concentrează și pe elaborarea documentelor necesare pentru evaluarea strategică de mediu (SEA) a Programului, care este un pas necesar înainte de transmiterea oficială a acestuia la CE. În acest sens a fost transmisă versiunea "1" a POR Centru 2021-2027, precum și Memoriul de prezentare la APM Alba, instituția desemnată de Ministerul Mediului pentru derularea acestei proceduri pentru POR Centru. De asemenea, s-a lansat și achiziția pentru servicii de consultanță privind elaborarea Raportului de mediu necesar pentru SEA.

Concomitent, în trimestrul 3 al anului 2020 s-a demarat procesul de elaborare a Cadrului de performanță al programului, document obligatoriu, care include indicatorii stabiliți la nivel de Program și axe prioritare, țintele acestora, precum și modul de calcul. Acest document va sta la baza raportărilor făcute către CE la nivel de Program în perioada 2021-2027. Un alt document care a fost elaborat într-un prim draft în semestrul doi al anului 2020 ce vizează modul de abordare a dezvoltării urbane durabile în cadrul POR 2021-2027, document care a fost discutat cu municipiile și orașele de la nivel regional și, de asemenea, a fost prezentat în cadrul ședinței CDR Centru din decembrie 2020.

Sfârșitul anului 2020, dar și începutul anului 2021 este marcat de revizuirea draftului de program în baza observațiilor reprezentanților CE și vor continua consultările cu partenerii regionali pentru elaborarea versiunii 2 a POR Centru 2021-2027, care va fi completată și cu partea de alocări financiare.

2. Sistemul de Management și Control al Programului (SMC)

Pe lângă elaborarea POR 2021-2027, finalul anului 2020 a fost marcat și de demararea procesului de pregătire a sistemului de management și control care va susține implementarea Programului la nivelul Regiunii Centru. În acest sens au fost derulate următoarele acțiuni:

2.a Inițierea procesului de creare și dezvoltare a structurilor de management și control

În acest sens, la inițiativa Ministerului Fondurilor Europene s-a propus dezvoltarea unui protocol de colaborare între MFE, Ministerul Finanțelor Publice și ADR-uri care să sprijine crearea structurilor de management și control pentru Programele operaționale regionale. Astfel au avut loc o serie de întâlniri și consultări între parteneri pentru a ajunge la o formă finală a acestui Protocol.

În data de 7 decembrie 2020 a fost semnat de către părțile implicate Protocolul de colaborare instituțională încheiat de MFE, MFP, ADR-uri pentru crearea structurilor de management și control, protocol ce are ca obiect colaborarea părților pentru realizarea următoarelor activități:

1. crearea și dezvoltarea structurilor de management și control pentru cele 8 Programe Operaționale Regionale 2021-2027;
2. crearea cadrului legal privind managementul financiar 2021–2027 și procedural specific;
3. corelarea cu sistemul informatic aferent perioadei 2021-2027;
4. elaborarea documentelor necesare finalizării descrierii de sistem și derulării auditului de sistem, în termenele prevăzute de regulamentele europene.

De asemenea s-a lucrat la descrierea funcțiilor și a sarcinilor îndeplinite de Autoritatea de Management, inclusiv relațiile cu alte structuri incluse în SMC, plecând de la propunerile de regulamente europene incidente Politicii de Coeziune pentru perioada de programare 2021-2027.

1. **Crearea cadrului legal și procedural specific** - demararea procesului de elaborare a procedurilor operaționale necesare pentru realizarea activității de Autoritate de Management a POR 2021-2027.

În acest sens, în baza Protocolului menționat, procedurile care trebuie elaborate au fost împărțite în 8 pachete, din care fiecare ADR și-a asumat elaborarea unui pachet. Grupurile de lucru pentru elaborarea procedurilor pentru POR 2021-2027 au fost create și au demarat activitatea. În cursul lunii decembrie 2020 a fost elaborat câte un prim draft pentru fiecare din cele 3 proceduri din pachetul 8 coordonat de ADR Centru.

- a. Procedura operațională de organizare și funcționare a Comitetului de Monitorizare POR,
- b. Procedura operațională de evaluare POR
- c. Procedura operațională privind monitorizarea și raportarea ajutorului de stat.

3. Pregătirea documentațiilor tehnico-economice în domenii strategice considerate prioritare

Având în vedere condițiile mai restrictive din punct de vedere al accesării și utilizării fondurilor în perioada de programare 2021-2027, cu referire la propunerea de întoarcere la regula N+2 privind decommiterea fondurilor și pentru a nu pierde fondurile propuse spre alocare României în perioada 2021-2027, MFE a identificat la nivel național surse de finanțare suplimentare pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru următorul ciclu bugetar, destinat finanțării prin Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020 (POAT 2014-2020) și Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 (POIM).

Astfel, Guvernul României a aprobat OUG 88/27.05.2020 privind **instituirea unor măsuri, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027, destinat finanțării prin Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020 (POAT 2014-2020) și Programul Operațional Infrastructură mare 2014-2020 (POIM).**

Prin OUG 88/2020 s-au instituit unele măsuri în domeniul fondurilor europene, având drept scop:

- a) asigurarea cadrului general de acordare a sprijinului financiar pentru elaborarea documentațiilor tehnico-economice necesare pregătirii și implementării unor proiecte de infrastructură din domenii de interes strategic național/ regional/ local și/ sau a unor proiecte care fac parte din strategii/ planuri de dezvoltare regionale/ locale, finanțabile din fonduri europene acordate României în perioada de programare 2021-2027, în cadrul Politicii de coeziune;
- b) pregătirea portofoliului de proiecte de infrastructură în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027.

Astfel, se acordă sprijin financiar în elaborarea documentațiilor tehnico-economice în următoarele domenii de interes strategic național/ local:

- a) transport și transport intermodal;
- b) managementul apei și a apelor uzate;
- c) gestionarea deșeurilor;
- d) mobilitate urbană;
- e) regenerare urbană;
- f) infrastructură rutieră de interes județean;
- g) centre de agrement/ baze turistice/ tabere școlare;
- h) infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu;
- i) specializare inteligentă.

Sprijinul financiar prevăzut se acordă prin POAT 2014-2020 și POIM 2014-2020, în domenii care urmează a fi finanțate în perioada 2021-2027, cu respectarea legislației în domeniul ajutorului de stat.

Suma propusă prin POAT pentru elaborarea documentațiilor este de 70,59 milioane euro la nivel național, din care Regiunii Centru îi revine 13,82%, aproximativ 9,76 milioane euro.

ADR Centru a transmis în data de 03.06.2020 o informare către consiliile județele, orașele și municipiile din Regiunea Centru referitoare la posibilitatea finanțării documentațiilor tehnico-economice prin POAT, în vederea pregătirii portofoliului de proiecte pentru următoarea perioadă de programare și s-au solicitat propuneri de proiecte încadrate în domeniile care beneficiază de sprijin financiar.

În 17 iulie 2020 s-a publicat Ghidul Solicitantului - Condiții Specifice de accesare a fondurilor din Programul Operațional Asistență Tehnică 2014–2020 destinate pregătirii de proiecte în domeniile **mobilitate urbană, regenerare urbană, infrastructură rutieră de interes județean, centre de agrement/ baze turistice/ tabere școlare și infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu** (Ghid 5D). **Alocarea financiară aferentă Regiunii Centru este de 42.530.243 lei.**

Pentru aceste 5 domenii, ADR Centru a elaborat o Metodologie de selecție fișe de proiecte în baza OUG 88/2020, a Ghidului solicitantului și criteriilor suplimentare aprobate prin Hotărârea CDR Centru nr. 9/15.07.2020. Termenul limită de depunere a fișelor de proiecte a fost inițial 24.08.2020, fiind prelungit ulterior până la data de 31.08.2020, ca urmare a solicitărilor venite din partea potențialilor solicitanți.

Până la data de 31 august 2020 au fost depuse la ADR Centru 57 fișe de proiecte cu o valoare totală de 91.818.727,65 lei, din care 49 de fișe au îndeplinit criteriile formale și obligatorii, fiind declarate conforme și eligibile. Valoarea totală a acestor fișe este de 79.597.708,46 lei.

Cea de a doua etapă a procesului de selecție a presupus punctarea criteriilor suplimentare pentru prioritizarea proiectelor din regiune, lista fișelor de investiții propuse pentru sprijin depășind suma alocată la nivel regional. Etapa a doua de selecție s-a desfășurat în perioada 07.09.2020 - 15.09.2020.

Fișele de proiecte depuse și declarate eligibile conform criteriilor suplimentare au fost prioritizate în ordinea descrescătoare a punctajului obținut. Astfel, având în vedere alocarea Regiunii Centru de 42.530.243 lei, incluzând suma aferentă ADR Centru pentru managementul și implementarea proiectului prin care se asigură finanțarea elaborării documentațiilor tehnico-economice pe cele 5 domenii amintite (644.109,03 lei), au intrat la finanțare 21 de fișe de proiect. Restul de 28 fișe de proiect, care nu se încadrează în anvelopa financiară acordată Regiunii Centru prin intermediul POAT 2014-2020, au fost incluse în lista de rezervă, iar în măsura în care vor fi identificate resurse financiare suplimentare vor putea fi finanțate.

Cele 21 de fișe de proiect de investiție finanțabile sunt structurate pe cele 5 domenii strategice, astfel:

- mobilitate urbană: 7 fișe,
- regenerare urbană: 6 fișe,
- centre de agrement/ baze turistice (tabere școlare): 1 fișă,
- infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiective de patrimoniu cu potențial turistic: 2 fișe,
- infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/ sau drumuri de legătură: 5 fișe.

După finalizarea evaluării fișelor de proiect, a urmat semnarea acordurilor de parteneriat cu fiecare beneficiar în parte, precum și colectarea de informații și documente necesare elaborării cererii de finanțare.

În data de 26.10.2020, MFE a informat ADR Centru cu privire la aprobarea Planului de proiecte 2020, revizia 4, în care este inclusă și fișa de proiect a ADR Centru cu titlul "Sprijin la nivelul Regiunii Centru pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/ baze turistice (tabere școlare), infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/ sau drumuri de legătură". În urma acestei aprobări, a fost deschis apelul de proiecte având codul POAT/868/1/1, iar ADR Centru a început elaborarea cererii de finanțare care a primit codul SMIS 143410.

Astfel, la începutul lunii noiembrie 2020 partenerii au fost contactați pentru o nouă serie de informații și documente necesare cererii de finanțare. Partenerii au primit codul de înrolare în aplicația MySMIS și au completat informațiile necesare. Cererea de finanțare a fost transmisă prin MySMIS în data de 27 noiembrie 2020.

Deoarece prin OUG 88/2020 se acordă sprijin financiar și pentru susținerea organizațiilor regionale în pregătirea de proiecte strategice **în domeniul specializării inteligente** în vederea finanțării acestora în perioada 2021 – 2027, în 3 august 2020 a fost aprobată prin Ordinul Ministrului Fondurilor Europene nr. 894 Schema de ajutor de stat aplicabilă acestui domeniu.

În 28 august 2020, după parcurgerea unei etape de consultări și discuții, s-a publicat de către Ministerul Fondurilor Europene Ghidul Solicitantului Condiții Specifice de accesare a fondurilor din Programul Operațional Asistență Tehnică 2014 – 2020 pentru pregătirea portofoliului de proiecte, pentru perioada de programare 2021-2027, în domeniul specializării inteligente. **Alocarea financiară aferentă Regiunii Centru este de 4.725.583 lei.**

În baza acestor acte ale Ministerului Fondurilor Europene, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a elaborat un Ghid al solicitantului simplificat pe baza căruia să se facă selecția fișelor de proiecte în regiune. Ghidul a fost publicat în data de 22 octombrie 2020 în consultare pe site-ul propriu, la <http://regio-adrcentru.ro/lansare-pregatire-si/>. Depunerea observațiilor cu privire la prevederile ghidului s-au putut realiza până în 28 octombrie 2020.

Proiectele vor fi selectate în urma derulării unui apel de depunere a solicitărilor de sprijin la ADR Centru. În urma sesiunii de depunere a solicitărilor de sprijin, vor fi selectate de către ADR Centru fișe de proiect și prioritizate în funcție de criteriile specifice prevăzute în grila de verificare și evaluare.

Procesul se va derula în două etape distincte:

- verificarea conformității administrative și a eligibilității,
- evaluarea tehnică și financiară a solicitării de sprijin.

În prima fază se va realiza verificarea conformității și eligibilității solicitării de sprijin. În cazul îndeplinirii tuturor condițiilor de conformitate și eligibilitate, se va proceda la etapa următoare, de acordare de punctaj pe baza condițiilor enumerate în Anexa 3A la Ghidul solicitantului.

ADR Centru a publicat în data de 26.11.2020 "Ghidul Solicitantului Simplificat pentru pregătirea portofoliului de proiecte pentru perioada de programare 2021-2027, în domeniul Specializării Inteligente, din Regiunea Centru". Solicitățile de sprijin se puteau depune în cadrul apelului începând cu data de 30.11.2020, ora 12.00 PM, ora României. Termenul limită de transmitere a solicitărilor de sprijin a fost inițial până în 20.12.2020, ora 12.00 PM, ora României, iar ulterior fiind prelungit, la solicitarea potențialilor aplicanți de două ori, ultimul termen de depunere fiind 15.02.2021.

Capitolul III

Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 și monitorizare POR 2007-2013

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 este unul dintre programele operaționale de la nivelul României pentru perioada 2014-2020.

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 a fost adoptat de Comisia Europeană (CE) pe data de 23 iunie 2015. În perioada 2016-2017 POR 2014-2020 a suferit o serie de modificări, în principal în ce privește alocațiile Programului, dar și introducerea unei noi Axe prioritare - Axa prioritară 13 – Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii cu impact semnificativ la nivel național și regional. De asemenea, în cursul anului 2017, POR 2014-2020 a primit o alocare de 160 milioane euro de la Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020.

Pentru reducerea riscului dezangajării fondurilor alocate POR la finalul anului 2018, în cadrul ședinței CM POR din data de 24 mai 2018, s-a propus o nouă modificare a programului, prin crearea a 2 Axe Prioritare noi: Axa Prioritară 14 „Crearea infrastructurii spitalelor regionale de urgență” și Axa Prioritară 15 „Inițiativa pentru IMM-uri”. De asemenea, prin decizia CMPOR nr. 97/ 26.06.2018, s-a aprobat o nouă modificare a programului, noua versiune fiind transmisă spre aprobare către CE.

Astfel, Programul are în momentul de față **15 Axe Prioritare**, cu o alocare estimată de 8,38 miliarde euro, din care **6,86 miliarde de euro reprezintă sprijinul UE**, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR). Alocarea aferentă Regiunii Centru din cadrul POR 2014-2020 este de **660,90 milioane Euro din FEDR**, la care se adaugă cofinanțarea națională, rezultând un buget total de **788,89 milioane Euro**.

Axele Prioritare POR 2014-2020 sunt următoarele:

1. AP 1 – Promovarea transferului tehnologic
2. AP 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
3. AP 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon
4. AP 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile
5. AP 5 – Regenerare urbană și patrimoniu cultural
6. AP 6 – Infrastructură de transport rutier
7. AP 7 – Valorificarea potențialului turistic
8. AP 8 – Infrastructură sanitară și social
9. AP 9 – Comunități marginalizate (CLLD)
10. AP 10 – Infrastructura educațională
11. AP 11 – Cadastru

12. AP 12 – Asistență tehnică
13. AP 13 – Regenerare urbană orașe mici și mijlocii
14. AP 15 - Inițiativa pentru IMM-uri
15. AP 14 – Spitale regionale de urgență

Derularea apelurilor de proiecte în cadrul POR 2014-2020 are la bază prevederile Ghidului general, precum și prevederile Ghidurilor specifice apelurilor de proiecte aferente fiecărei Priorități de Investiții/ Axe Prioritare/ Operațiuni și/ sau Ghidurilor specifice apelurilor naționale. Prevederile respectivelor documente se completează sistematic în ceea ce privește informațiile necesare pentru depunerea cererilor de finanțare.

Ca regulă generală, apelurile de proiecte în cadrul POR 2014-2020 se lansează on-line, prin utilizarea aplicației MySMIS. Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem de verificare, evaluare și selecție, în urma căruia vor fi finanțate doar proiectele care întrunesc toate condițiile de eligibilitate și, care, în urma evaluării tehnice și financiare, se încadrează în alocarea apelului respectiv de proiecte. Contractul de finanțare va fi semnat de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional, Agenția pentru Dezvoltare Regională din regiunea respectivă, în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2014-2020, și solicitant.

În cursul anului 2020, principalele activități privind POR 2014-2020 s-au axat pe:

- ✚ Realizarea activităților de helpdesk și consultanță asigurate potențialilor solicitanți de fonduri ai POR 2014-2020, precum și participarea la pregătirea ghidurilor solicitantului pentru apelurile care s-au mai lansat sau urmează să se lanseze;
- ✚ Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020;
- ✚ Efectuarea procesului de evaluare și selecție și a celui de contractare pentru proiectele depuse în cadrul apelurilor de proiecte lansate;
- ✚ Efectuarea procesului de monitorizare a implementării și verificare financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020.

1. Realizarea activităților de helpdesk și consultanță și participarea la pregătirea documentelor de programare

Pe parcursul anului 2020, **activitatea de helpdesk** și asigurare de sprijin în pregătirea documentațiilor pentru accesarea fondurilor pe POR 2014-2020 s-a concentrat pe:

- ✚ Lansarea la nivel regional a 8 apeluri de proiecte pentru PI 1.1 - Operațiunea A - Sprijinirea entităților de inovare și transfer tehnologic, PI 1.1 Operațiunea B - Sprijinirea parcurilor științifice și tehnologice (PST), PI 1.1 Operațiunea C - Investiții pentru IMM-uri pentru

- implementarea unui rezultat al cercetării – inovării în parteneriat cu ITT, PI 2.2 – IMM, PI 3.1 Operațiunea A - Clădiri rezidențiale, PI 8.1 - OS 8.3C - Servicii sociale, Grup vulnerabil copii;
- ✚ Publicarea versiunilor finale ale Ghidurilor specific pentru PI 1.1 - Operațiunea A - Sprijinirea entităților de inovare și transfer tehnologic, PI 1.1 Operațiunea B - Sprijinirea parcurilor științifice și tehnologice (PST), PI 1.1 Operațiunea C - Investiții pentru IMM-uri pentru implementarea unui rezultat al cercetării – inovării în parteneriat cu ITT, PI 2.2 – IMM, PI 3.1 Operațiunea A - Clădiri rezidențiale, PI 8.1 - OS 8.3C - Servicii sociale, Grup vulnerabil copii;
- ✚ Soluționarea a **316 de cereri de informații** (directe, telefonice sau transmise în format scris) privind accesarea fondurilor din cadrul POR și a 18 solicitări de informații publice primite din partea mass-media sau a cetățenilor;
- ✚ Au fost organizate **4 sesiuni de informare** privind lansarea la nivel local sau regional a Priorităților de Investiții PI 8.1 - OS 8.1B Centre Comunitare Integrate, PI 1.1 - Operațiunea A și B, 8.3 C – Grup vulnerabil: copii;
- ✚ Elaborarea a 12 ediții lunare ale **Catalogului Surselor de Finanțare Nerambursabilă**;

În ce privește **participarea la pregătirea documentelor de programare și a Ghidurilor solicitantului**, în cursul anului 2020, activitatea ADR Centru s-a concentrat pe:

- ✚ Transmiterea de observații și propuneri privind Ghidurile solicitantului – condiții specifice de accesare a fondurilor aferente Priorităților de Investiții lansate spre consultare publică – **3 scrisori cu observații și propuneri**;
- ✚ Transmiterea de comentarii/ observații privind rapoartele de evaluare program inițiale și finale pentru Domeniile Majore de Intervenție 1.1, 3.1, 3.2, 3.4, 4.3, 5.1 ale POR 2007-2013, a Raportului Inițial pentru Lotul 1 – Servicii de consultanță și asistență tehnică pentru dezvoltarea capacității de evaluare a AM și OI POR, aferent POR 2014-2020 și a rapoartelor privind Axele Prioritare ale POR 2014-2020 (12 rapoarte inițiale și finale);
- ✚ Informarea potențialilor beneficiari din Regiunea Centru privind publicarea versiunilor finale, modificarea Ghidului general sau a Ghidurilor solicitantului - condiții specifice de accesare a fondurilor sau alte modificări a versiunilor consultative ale Ghidurilor specifice – **15 scrisori de informare**;
- ✚ Întâlniri de lucru cu potențialii solicitanți de fonduri din Regiunea Centru în vederea pregătirii de proiecte pentru POR 2014-2020;
- ✚ Informarea potențialilor beneficiari din Regiunea Centru cu privire la clarificările transmise de AMPOR care vizează prevederile Ghidurilor specifice;
- ✚ Participare la **18 întâlniri de lucru** privind POR 2014-2020:
  - Participare la sesiunea de training Evaluabilitate și controlul calității II în data de 14-15.01.2020;
  - Participare la bursa de cooperare organizată în cadrul delegației de afaceri cu tema mobilității sustenabile, a soluțiilor de trafic, a transportului public și logisticii în data de 21.01.2020;
  - Reuniune de lucru între reprezentanții AM POR și OI privind implementarea POR 2014-2020 în data de 13.02.2020;
  - Participare seminar instruire Master Planul General de Transport al României în data de 04-06.03.2020;
  - Reuniune Internațională de lucru - Gestionare Fonduri Europene în data de 09-10.03.2020;
  - Întrunirea Comitetului de Selecție a Fișelor de Proiect din cadrul Grupului de Acțiune Locală ZUM Mediaș în data de 13.02.2020;
  - Întâlnire lucru pentru prezentarea tehnologiilor Smart Cities în data de 03.06.2020;
  - Întâlnire de lucru cu reprezentanții Consiliilor județene și Primăriilor din Regiunea Centru în data de 03.06.2020, respectiv 10.06.2020 la sediul ADR Centru;
  - Participarea la sesiunea de selecție a fișelor de proiect GAL Garcini în data de 05.06.2020;

- Participare la sesiunea de selecție a fișelor de proiect GAL Sepsi în data de 10.06.2020;
- Sesiune de informare online POR 2014-2020, PI 8.1, OS 8.3C în data de 30.07.2020;
- Întâlnire cu Banca Mondială privind instrumentele propuse pentru dezvoltare urbană în data de 01.07.2020;
- Participare la sesiunea de selecție a fișelor de proiect depuse în cadrul apelurilor POR/GAL SEBEȘ/2020/9/1/9.1 în data de 14.08.2020;
- Participare, în calitate de observator, la sesiunea de selecție a fișelor de proiect depuse în cadrul apelurilor POR/GAL CODLEA/2020/9/1/OS9.1; POR/GAL CODLEA/2020/9/2/OS9.1; POR/GAL CODLEA/2020/9/3/OS9.1 în data de 17.08.2020;
- Participare la reuniunea Comitetului de Coordonare a Evaluării organizate de AM POR, în vederea aprobării raportului de evaluabilitate POR 2014-2020 – faza 2 – august 2020
- Seminarii online UDN: „Șase elemente de bază pentru dezvoltarea urbană durabilă” în data de 03, 09, 13, 17, 19, 25.11.2020;
- Participare la videoconferința regională pe tema monitorizarea și evaluarea SDL - 09.12.2020
- Seminar online Beneficiari POR 2014-2020 PI 2.1A Apel 2 - 23.09.2020

În ceea ce privește AP 9 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, care finanțează investițiile în infrastructură din cadrul Strategiilor de Dezvoltare Locală selectate la nivel național, s-au derulat următoarele activități:

- Avizarea de apeluri de fișe de proiecte pentru 28 de intervenții derulate de cele 7 grupuri de acțiune locală selectate din Regiunea Centru;
- Participarea în calitate de observatori la 8 ședințe de aprobare a rapoartelor de selecție a fișelor de proiect;
- Avizarea pachetelor de fișe de proiecte selectate pentru 6 grupuri de acțiune locală din Regiunea Centru.

2. Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020

Pe parcursul anului 2020 au fost realizate următoarele activități:

- ✚ S-au organizat și s-a participat de către reprezentanții ADR Centru la **28 de evenimente de informare privind POR, online sau fizic, cu peste 1000 participanți**, manifestări la care se adaugă încă 4 acțiuni ce au implicat publicul larg, la care au participat în total peste 350 persoane, fiind informate despre activitatea ADR Centru în cadrul POR 2014-2020.

- ✚ Realizarea a **7 conferințe de presă** și publicarea a **92 de informații de presă și comunicate** transmise la peste 368 persoane de contact, care au fost preluate de media locală și regională și s-au transformat în peste **400 articole** apărute în presă.

- ✚ Distribuirea de aproximativ **7.525 materiale de informare și publicitate**, din care peste **6.405 publicații** editate de ADR Centru, în calitate de Organism Intermediar pentru POR, precum și peste **900 obiecte promoționale** realizate de ADR Centru.

- ✚ Popularea site-ului **www.regio-adrcentru.ro** cu **100 de știri sau informații utile**, activitate în urma căreia site-ul a înregistrat peste 151.616 pagini afișate în 85.084 sesiuni ale paginii, din totalul vizitatorilor, 57.287 vizitatori fiind noi.

- ✚ Elaborarea și difuzarea a 13 ediții de newsletter electronic **Focus Regio Centru**, transmise la mai mult de **600** abonați.

- ✚ În colaborare cu Serviciul Asistență Tehnică au fost elaborate cerințele necesare pentru publicarea comunicatelor de presă obligatorii ale proiectului cod SMIS 137249, finanțat în perioada 2020-2021 în cadrul Axei prioritare 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020.

- ✚ Întocmirea a **3 rapoarte de progres** pe componenta de Help-Desk și transmiterea lor la AM POR, precum și u **Raport asupra Planului de comunicare al POR**, pentru anul 2019 și un raport semestrial PC POR 2020.

- ✚ Elaborare proceduri de achiziție publică pentru desfășurarea a 5 evenimente destinate promovării POR 2014-2020, în condiții optime, pliate pe cerințele potențialilor solicitanți de fonduri;
- ✚ Au fost achiziționate servicii tipografice pentru anul 2020-2021.
- ✚ Avizarea a **479 materiale de informare și comunicare** solicitate de către beneficiarii POR 2014-2020.
- ✚ Prezentarea prevederilor Manualului de Identitate Vizuală POR 2014-2020 și a cerințelor din ghiduri ce trebuie inserate obligatoriu în cererile de finanțare.
- ✚ Actualizarea procedurii de Informare și publicitate din perspectiva digitalizării serviciilor ADR Centru, precum și a actualizării denumirii MDLPA.

- ✚ A fost elaborată Strategia de Comunicare a ADR Centru și a fost propus un plan de acțiuni pentru POR 2021-2027 în versiunea draft transmisă la CE.
- ✚ Pregătire text de promovare a stațiunilor balneare din Regiunea Centru, finanțate prin POR cu 7 stațiuni prezentate video în cadrul unui eveniment internațional online.
- ✚ Toate informațiile publicate pe site-ul www.regio-adrcentru.ro, au fost publicate pe contul social media <https://www.facebook.com/ADRCentru.ro> al ADR Centru ce are 5.154 persoane ce urmăresc și redistribuie informațiile.

3. Evaluarea, selecția și contractarea cererilor de finanțare depuse de beneficiari în cadrul POR 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru

Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020 a continuat pe parcursul anului 2020, în acest sens au fost derulate următoarele activități:

- ✚ Au fost primite și înregistrate 263 CF aferente PI 1.1.a, 1.1.b, 2.2, 3.1.a/3, 9.1,
- ✚ Verificarea conformității administrative și eligibilității pentru **469 de cereri** de finanțare aferente PI 1.1.a, 2.1.a/2, 2.2/2, 3.1.a/3, 9.1, 10.1.b, 10.2, 10.3 și 13.1
- ✚ Evaluarea din punct de vedere tehnic și financiar a **501 cereri** de finanțare aferente PI 2.1.a/2, 3.1.a/3, 8.1.b, 10.1.b, 10.2, 10.3 și 13.1 și realizarea a **86 vizite la fața locului**, corespunzătoare aceleiași etape de evaluare;
Cele 501 cereri de finanțare au fost evaluate atât de către evaluatorii independenți angajați, cât și de către evaluatorii independenți desemnați de către AM POR.

- + Demararea etapei de precontractare pentru 367 cereri de finanțare, aferente PI 2.1A/2, 3.1A SUERD, 3.1B, 3.1B Suerd, 3.1C, 3.2, 4.1, 4.3, 4.5, 8.3C, 9.1, 10.1B, 10.2, 10.3, 13.1;
- + Întocmirea documentației de contractare și transmiterea ei la AM POR pentru 303 cereri de finanțare, aferente: 2.1A/2, 3.1ASUERD, 3.1B, 3.1B SUERD, 3.1C, 3.2, 4.1, 4.3, 4.5, 8.3A/2, 8.3C, 9.1, 10.1B, 10.2, 10.3, 13.1;
- + Semnarea a 297 contracte de finanțare, aferente PI 2.1A/2, 3.1A SUERD, 3.1B, 3.1B SUERD, 3.1C, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 8.3A/2, 10.1A, 10.1B, 10.2, 10.3, 13.1 13.1;
- + Întocmirea și transmiterea la AM POR a rapoartelor de progres săptămânale și lunare privind procesul de evaluare și selecție: 53 rapoarte de progres săptămânale, 12 rapoarte de progres lunare, completate și transmise;
- + Elaborarea și transmiterea săptămânală la AM POR a listei privind proiectele finanțabile, întocmită ulterior sesiunilor de evaluare tehnică și financiară;
- + Asigurarea desfășurării în bune condiții a misiunilor de audit intern și extern, prin punerea la dispoziția auditorilor a documentațiilor solicitate și orice clarificare necesară cu privire la proiectele auditate.

La data de 31.12.2020, **situația proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020**, la nivelul Regiunii Centru este următoarea:

- **2.361 proiecte depuse**, cu o valoare totală solicitată de **2.817,77 milioane euro**, din care
  - + **573 proiecte se află în selecție** (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, lista rezerva), cu o valoare totală a sumei solicitate de **852,36 milioane euro**;
  - + **711 proiecte respinse**, cu o valoare totală a sumei solicitate de **650,98 milioane euro**;
  - + **97 proiecte în contractare** (în analiză documente la OI și în avizare contracte la AMPOR); cu o valoare totală a sumei solicitate de **101,92 milioane euro**;
  - + **980 proiecte contractate** cu o valoare a sumei solicitate de **1.212,51 milioane euro**.

4. Monitorizarea implementării și verificarea financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru

Până la 31.12.2020, în Regiunea Centru au fost semnate 922 de contracte și se află în implementare/durabilitate 883 contracte în cadrul POR 2014-2020 (fără contractele SUERD), după cum urmează:

- + 249 contracte pe PI 2.1A – Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri;
- + 159 contracte pe PI 2.1A(2) - Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri – 2.1A Microintreprinderi;
- + 7 contracte pe PI 2.1B - Incubatoare de afaceri;
- + 139 contracte pe PI 2.2 - Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor;
- + 17 contracte pe PI 3.1A – Eficiența energetică a clădirilor rezidențiale;
- + 1 contract pe PI 3.1A - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor. OPERAȚIUNEA: A – Clădiri Rezidențiale/ Sisteme Fotovoltaice;
- + 59 contracte pe PI 3.1B - Eficiența energetică a clădirilor publice;
- + 11 contracte pe PI 3.1C - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor OPERAȚIUNEA C – Iluminat public;
- + 10 contracte pe PI 3.2 – Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazată pe planurile de mobilitate urbană durabilă;
- + 24 contracte pe PI 4.1 – Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă;
- + 6 contracte pe PI 4.2 – Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului;
- + 8 contracte pe PI 4.3 - Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale;
- + 11 contracte pe PI 4.4 – Creșterea calității infrastructurii în vederea asigurării accesului sporit la educație timpurie și sprijinirea participării părinților pe piața forței de muncă;
- + 6 contracte pe PI 4.5 – Creșterea calității infrastructurii educaționale relevante pentru piața forței de muncă;
- + 32 contracte pe PI 5.1 – Patrimoniu cultural;
- + 8 contracte pe PI 5.2 – Regenerare urbană;
- + 17 contracte pe PI 6.1 – Infrastructură rutieră;
- + 7 contracte pe PI 7.1 – Infrastructură de turism;
- + 16 contracte pe PI 8.1/8.1A – Infrastructură de sănătate – ambulatorii;
- + 5 contracte pe PI 8.1 / 8.2 B – Infrastructură de sănătate, unități medicale de urgențe;
- + 10 contracte pe PI 8.1/8.1A nefin și 8.1/8.2B nefin;
- + 1 contract pe 8.1 / 8.2 - Infrastructură de sănătate – Ambulanțe;

- ✚ 14 contracte pe PI 8.3 - Infrastructură servicii sociale;
- ✚ 72 contracte pe PI 10.1 – Investițiile în educație, și formare, inclusiv în formare profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare;
- ✚ 11 contracte pe PI 10.2 – Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții;
- ✚ 5 contracte pe PI 10.3 - Creșterea relevanței învățământului terțiar universitar în relație cu piața forței de muncă și sectoarele economice competitive;
- ✚ 14 contracte pe PI 13.1 - Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România.

Pentru cele 922 contracte semnate activitățile de monitorizare și verificare financiară au constatat în:

- ✚ Efectuarea vizitelor de monitorizare pentru proiectele în implementare: **359 vizite în teren**;
- ✚ Efectuarea vizitelor de monitorizare ex-post aferente POR 2014-2020: **131 vizite în teren**;
- ✚ Verificarea rapoartelor de progres ale beneficiarilor POR 2014 - 2020: **1.571 rapoarte verificate** (fiecare raport de progres a fost însoțit de analiza OI);
- ✚ Verificarea rapoartelor de durabilitate ale beneficiarilor POR 2014-2020: **177 rapoarte verificate**;
- ✚ Acte adiționale de modificare a contractului de finanțare - **234 acte adiționale procesate**;
- ✚ Introducerea în My SMIS a informațiilor privind monitorizarea proiectelor: au fost introduse informații complete pentru **1.611 proiecte**;
- ✚ Întocmirea a 4 rapoarte de monitorizare trimestriale și **transmise către AM POR**;
- ✚ Întocmirea lunara a rapoartelor (situatiilor) centralizate cu stadiul proiectelor la zi;
- ✚ Verificarea cererilor de rambursare/ rambursare aferentă/ plată – **1.080 cereri de prefinanțare/ plată/ rambursare**, în valoare de 665.181.646 lei, din care **486.305.785 lei FEDR (aprox. 100 milioane euro)**
- ✚ Efectuarea vizitelor la fața locului aferente cererilor de rambursare – **49 vizite**
- ✚ Verificarea dosarelor de achiziție – **1.092 Dosare de achiziții**

5. Monitorizarea ex-post a proiectelor POR 2007-2013 implementate în Regiunea Centru

În anul 2020, ADR Centru a monitorizat durabilitatea proiectelor implementate în cadrul POR 2007-2013.

Programul a avut alocat la nivel național 3,966 miliarde de euro din FEDR, la care s-a adăugat contribuția națională (publică și privată), alocarea totală la nivel național prin POR fiind de 4,456 miliarde euro. Regiunea Centru a avut alocat un buget de 470,61 milioane euro, din care 407,66 milioane euro de la FEDR.

Pe parcursul celor nouă ani de gestionare a programului la nivel regional, ca urmare a implementării POR a rezultat următoarea situație la 31.12.2017:

- ✚ 1.200 proiecte depuse cu o valoare totală a sumei solicitate de **1.216,12** milioane euro;
- ✚ 499 de contracte de finanțare încheiate cu o valoare a sumei solicitate de **589,86** milioane euro;
- ✚ 432 proiecte finalizate având o sumă rambursată de **385,20** milioane euro;
- ✚ Corecții financiare aplicate beneficiarilor POR din Regiunea Centru – 27 milioane euro;
- ✚ Grad de absorbție a fondurilor alocate pe POR la nivelul Regiunii Centru este de **82,51%**.

În cursul anului 2020, OI POR din cadrul ADR Centru a desfășurat următoarele activități de monitorizare a proiectelor contractate pe POR 2007-2013 la nivel regional, după cum urmează:

- ✚ **1 vizită** trimestrială de monitorizare pe teren a proiectelor nefuncționale;
- ✚ **83 vizite în teren** pentru monitorizare ex-post;
- ✚ **132 rapoarte de durabilitate verificate** ;
- ✚ Întocmirea a **4 rapoarte** de monitorizare trimestriale și **transmise către AM POR**;
- ✚ Menținerea permanentă a legăturii cu beneficiarii POR 2007 – 2013;
- ✚ Întocmirea lunară a rapoartelor simplificate cu stadiul proiectelor la zi.

În același timp, au fost elaborate situații și rapoarte periodice cu informații actualizate privind implementarea proiectelor susținând activitatea OI POR.

Capitolul IV - Cooperare externă și dezvoltare de proiecte regionale

În cursul anului 2020, activitatea de cooperare externă/ dezvoltare programe, proiecte regionale s-a axat pe trei direcții importante:

- A. Implementarea de proiecte regionale;
- B. Pregătirea de noi parteneriate și proiecte de cooperare interregională;
- C. Promovarea mediului de afaceri și atragerea de investitori.

A. Implementarea de proiecte regionale

În 2020, Serviciul de Cooperare Externă/ Dezvoltare Programe, Proiecte Regionale al ADR Centru a continuat implementarea a 7 proiecte finanțate prin programul Interreg Europe: InnovaSPA, BIO4ECO, CRE:HUB, ColorCircle, E-MOB, RAMSAT, Beyond EDP, a proiectelor BISNet Transylvania și InnoCAP Transylvania finanțate prin programele COSME și Horizon 2020. Totodată, a desfășurat și activități pregătitoare pentru implementarea unui proiect finanțat prin Programul Transnațional Dunărea: D-Care Lab, în care ADR Centru participă în calitate de partener asociat, fără alocare bugetară. Pe lângă aceste proiecte, în anul 2020, a continuat implementarea activităților Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru, finanțat prin fonduri europene și a proiectului „StartUP Hub Centru” finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman.

Detalierea activităților de implementare pe perioada anului 2020 a celor 12 proiecte menționate:

1. Proiectele BISNet Transylvania și InnoCAP Transylvania

ADR Centru a continuat pe parcursul anului 2020 acordarea unei game complexe și diversificate de servicii menite să susțină și să promoveze mediul regional de afaceri. În calitate de organizație membră a rețelei Enterprise Europe Network (EEN), statut dobândit în anul 2008, Agenția are acces la apelurile COSME și HORIZON2020 destinate exclusiv birourilor EEN. Astfel, începând cu ianuarie 2020, ADR Centru implementează programul de lucru multianual 2020-2021, ca parte a Acordurilor Specifice de Grant încheiate cu Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii 2 proiecte de susținere a mediului de afaceri (SGA 880115 BISNet Transylvania 2020-2021 și SGA 880002 InnoCap Transylvania 2020-2021). Bugetele celor două proiecte pe perioada 2020-2021 sunt de 241.063 euro pentru proiectul BISNet Transylvania, respectiv 9.903 euro pentru proiectul InnoCap Transylvania.

BISNet Transylvania este numele consorțiului și totodată titlul aplicației care asigură continuitatea apartenenței ADR Centru la cea mai mare rețea europeană de susținere a mediului de afaceri – Enterprise Europe Network (EEN). Finanțarea proiectelor BISNet Transylvania se realizează în cicluri anuale și bianuale. Periodic, Agenția este invitată să depună proiecte pentru finanțarea activităților pe care le desfășoară ca organizație EEN.

În anul 2020, ADR Centru a desfășurat mai multe tipuri de activități, în scopul facilitării accesului mediului de afaceri regional la servicii de inovare, internaționalizare și informare, după cum urmează:

✚ **Evenimente regionale:** Organizarea a 6 workshop-uri online, sub egida Enterprise Europe Network. Primul workshop a fost organizat în colaborare cu Innovation Norway și a avut ca scop prezentarea granturilor norvegiene puse la dispoziția României și stabilirea de colaborări între firmele care doresc să acceseze aceste fonduri. Șase firme din Regiunea Centru au participat în data de 30 martie 2020 la o sesiune

online de întâlnire cu reprezentanții Innovation Norway pentru prezentarea programelor de finanțare disponibile. Cel de al 2-lea **workshop regional** a fost organizat în 30 iunie (*Drumul către digitalizare*) cu tema centrală digitalizarea afacerilor. La întâlnirea online au participat 32 de companii, clustere și alte organizații. La workshopul *Finanțare pentru dezvoltarea și digitalizarea afacerilor* s-au prezentat multiple programe pentru finanțare: OUG 130, POR 2.2 și Programul Național de Digitalizare a IMM-urilor. La eveniment au participat un număr de 72 de companii. Ultimele trei workshopuri au fost organizate sub forma unor focus grupuri de descoperire antreprenorială în mai multe domenii: medicină și farmacie, automotive, mediul construit sustenabil. În total, la cele trei workshopuri au participat 67 companii, toate evenimentele regionale fiind organizate online.

✚ **Misiuni economice și evenimente de brokeraj:**

În contextul pandemiei COVID-19, majoritatea evenimentelor de afaceri tradiționale au fost organizate online. Prin intermediul platformei EEN, organizațiile membre își promovează propriile evenimente și caută parteneri pentru promovarea și co-organizarea acestora. ADR Centru a contribuit ca și co-organizator la 13 evenimente, după cum urmează:

- Innovation Drives Growth;
- Textile Connect 2020;
- Green Industry, Circular Economy and ICT - Bulgaria and Romania;
- B2WORTH 2020: virtual company mission in the fashion and design sectors;
- Zilele cooperării tehnologice și de afaceri;
- Start-ups going international;
- ONLINE B2B matchmaking event Contact-Contract 2020;
- VIRTUAL BROKERAGE EVENT @ INNOVATION VILLAGE 2020;
- H2020 Virtual Brokerage Event on the European Green Deal Call;
- Textile Fashion Tech;
- Here & Now Online Matchmaking Event 2020;
- Istanbul Fintech Week 2020 Brokerage Event;
- SMM 2020 - Smart Manufacturing Matchmaking 2020.

La misiunile economice și evenimentele de brokeraj menționate au participat 38 companii din Regiunea Centru care au avut 47 întâlniri de afaceri cu alte companii străine participante.

✚ **Servicii de consiliere și informare** care s-au concretizat în sprijinirea a **23 companii din Regiunea Centru** cu servicii gratuite de consultanță, constând în răspunsuri la întrebări punctuale pe teme europene și asistență în accesarea programelor cu finanțare europeană și dezvoltarea de parteneriate internaționale.

- ✚ Oferirea pentru **49 companii din Regiunea Centru** a unor **servicii de promovare și identificare de oportunități de cooperare internațională** în afaceri, prin publicarea unui profil de prezentare al companiei pe platforma de cooperare în afaceri a rețelei EEN sau prin participarea la evenimente de afaceri.

Rezultatul acestor servicii de internaționalizare se reflectă în cele **5 acorduri de cooperare** încheiate de firmele din Regiunea Centru cu firme din UE. Acordurile încheiate sunt în domenii, precum textile, agro-alimentar, medicină și proiecte de cercetare. De asemenea, alte două companii sunt în stadiul de negociere a viitoarelor acorduri.

În cadrul programului de lucru al proiectului **INNOCAP Transylvania** pentru în anul 2020, s-au realizat 4 campanii de informare pentru conștientizarea IMM-urilor privind serviciul de evaluare a performanțelor organizaționale în managementul inovării prin instrumentul de evaluare IMP³rove. Datorită situației actuale și a unor schimbări în cadrul modului de lucru din cadrul platformei, din cele 6 pachete gratuite, valabile pentru perioada 2020-2021, a fost livrat un pachet către o companie din Regiunea Centru, iar pentru ce-a de a doua s-a început acest proces, urmând ca în 2021, patru companii să beneficieze gratuit de evaluarea managementului inovării.

2. Proiectul Beyond EDP – “Improve the RIS3 effectiveness through the management of the entrepreneurial discovery process” (Îmbunătățirea eficacității RIS3 prin managementul procesului de descoperire antreprenorială - EDP)

Proiectul „Beyond EDP” a fost aprobat în cadrul Programului de Cooperare Interreg Europe 2014-2020, Obiectivul specific 1.2 – Îmbunătățirea aplicării politicilor de inovare. Proiectul este coordonat de Agenția Regională de Inovare Centre Val de Loire din Franța și va fi implementat pe perioada a 5 ani (01.04.2016 – 01.04.2021), împreună cu alte 10 instituții și organizații din Franța, Spania, Germania, Italia, Polonia, România, Olanda și Suedia.

Obiectivul principal al proiectului este îmbunătățirea strategiilor de specializare inteligentă (RIS3) prin managementul procesului de descoperire antreprenorială (EDP) și adaptarea mai bună a politicilor publice de cercetar –dezvoltare–inovare la nevoile economiilor locale. În cadrul acestui proiect România este reprezentată de ADR Centru, instrumentul de politică vizat prin participarea la proiect fiind Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru.

Activitățile derulate de ADR Centru în cadrul proiectului Beyond EDP, în anul 2020:

- ✚ Monitorizarea Planului de Acțiune pentru îmbunătățirea instrumentului politic RIS3 al Regiunii Centru. Acțiunea propusă a fost inspirată din exemplul de bună practică: "Grupurile de lucru tematice RIS3" - prezentate de Fundația FUNDECYT Parcul Științific și Tehnologic din Extremadura (FUNDECYTPCTEX) și presupune stabilirea grupurilor de lucru tematice RIS3. Pentru implementarea planului de acțiune s-au realizat mai multe activități:
  - Stabilirea grupurilor de lucru tematice permanente – Digitalizare și Resurse Umane;
  - Elaborarea regulamentului de organizare și funcționare pentru cele două grupuri li avizare de CRI – procedură scrisă din August 2020;

- Nominalizare membri pentru cele două grupuri de lucru;
  - Includerea grupurilor de lucru tematice permanente în structura de guvernare RIS3 Centru 2021-2027.
- ✚ Activități specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare” pentru gestiunea și promovarea proiectului, diseminarea rezultatelor proiectului în regiune și activități de management, inclusiv pregătirea întâlnirii finale de management în format online în septembrie 2020. Participarea la întâlnirea online de management și de monitorizare a planurilor de acțiune ce a avut loc în 26 mai 2020 și în 18 noiembrie 2020.
- ✚ Participare la conferința de final a proiectului în 10 decembrie 2020.

3. Proiectul BIO4ECO – “Sustainable regional bioenergy policies: a game changer” (Politici regionale durabile în domeniul bioenergiei: o nouă abordare)

Proiectul BIO4ECO este o inițiativă a Centrului de Științe Forestiere Catalonia din Spania, având ca obiectiv îmbunătățirea proceselor de elaborare și implementare a politicilor regionale și naționale, în contextul tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, utilizării energiei regenerabile, eficienței energetice a clădirilor și biomasei forestiere și agricole.

Aprobat în primul apel al Programului Interreg Europe 2014-2020, proiectul BIO4ECO ca pe durata implementării de 54 de luni, din aprilie 2016 până în septembrie 2020, contribuie la îmbunătățirea instrumentelor de politici abordate în nouă regiuni din Spania, Franța, Finlanda, Letonia, Italia, Slovenia, Bulgaria și România. Instrumentul politic abordat la nivelul Regiunii Centru este AP 3/ PI 3.1 a Programului Operațional Regional 2014-2020. Astfel că, în cadrul proiectului BIO4ECO a fost realizat un plan de acțiune care să contribuie la îmbunătățirea acestui instrument politic și la implementarea mai eficientă a proiectelor finanțate în cadrul priorității de investiții privind utilizarea eficientă a energiei.

Pe parcursul anului 2020, echipa BIO4ECO din cadrul ADR Centru a asigurat implementarea proiectului și finalizarea tuturor activităților conform cererii de finanțare, fiind realizate următoarele activități:

- ✚ Monitorizarea planului de acțiune pentru îmbunătățirea politicilor privind creșterea eficienței energetice a clădirilor și creșterea producției de energii din surse regenerabile în Regiunea Centru.
- ✚ Activități specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare” pentru gestionarea și promovarea proiectului, diseminarea rezultatelor proiectului la nivel regional și activități de management
- ✚ Participarea la întâlnirea finală de diseminare a rezultatelor proiectului BIO4ECO (programată inițial în Barcelona și reconfigurată în format online). Pe lângă diseminarea rezultatelor, acest eveniment a fost și o oportunitate de a dezbate cu reprezentanții CE, autorități implicate în promovarea și elaborarea politicilor din domeniul energiei regenerabile și eficienței energetice,

dar și cu actori locali implicați în implementarea unor proiecte ce contribuie la atingerea țintelor naționale și europene în materie de energie verde și emisii de carbon.

4. Proiectul CRE:HUB – „Policies for cultural CREative industries: the HUB for innovative regional development” (CRE:HUB – Politici pentru Industriile Culturale și Creative: Elementul central al dezvoltării regionale bazată pe inovare)

Proiectul CRE:HUB este o inițiativă a Regiunii Basilicata din Italia aprobată în cadrul primului apel al programului Interreg Europe 2014-2020. Proiectul are ca obiectiv general îmbunătățirea modului de implementare a politicilor și programelor de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii, astfel încât IMM-urile din Europa să beneficieze de sprijin și încurajare în dezvoltarea și lansarea de activități de inovare. Proiectul se concentrează cu precădere asupra instrumentelor de finanțare destinate întreprinderilor din sectorul Industriilor Culturale și Creative (ICC), fiind implementat de un consorțiu format din 8 organizații partenere provenind din 7 state europene, printre care se numără și ADR Centru, obiectivul constând în îmbunătățirea prevederilor Priorității de investiții 2.1 a Programului Operațional Regional 2014-2020, astfel încât acestea să acorde o mai mare importanță sectorului ICC.

Cele mai importante activități realizate de ADR Centru în cadrul proiectul CRE:HUB în perioada **ianuarie-septembrie 2020**:

- ✚ Activități de monitorizare a Planului de acțiune pentru îmbunătățirea politicilor de susținere a industriilor culturale și creative;
- ✚ Realizarea de activități specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare” pentru gestionarea și promovarea proiectului;
- ✚ Pregătirea raportului de progres aferent ultimului an de implementare al proiectului.

Datorită contextului internațional general de pandemia cu COVID 19, durata de implementare a proiectului CRE:HUB a fost extinsă cu 6 luni, până în 31.03.2021. Activitățile derulate pe perioada celor 6 luni vor fi dedicate strict participării la conferința de final a proiectului și realizarea raportului final.

Participarea ADR Centru în proiectul CRE:HUB a adus la o mai bună înțelegere a nevoilor companiilor din industriile culturale și creative și a modului în care ar trebui proiectate schemele de finanțare și politicile de sprijinire a companiilor/ IMM-urilor pentru ca acestea să aibă un acces facil la finanțare.

5. *Proiectul InnovaSPA - “Innovative health solutions for thermal spa regions”, (Soluții medicale inovatoare pentru regiunile cu stațiuni balneare)*

Proiectul InnovaSPA este o inițiativă a Asociației Thermauvergne din Franța, aprobată spre finanțare în luna iunie 2018, în cadrul apelului 3 al programului Interreg Europe 2014-2020/ Axa prioritară 1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare, Obiectivul Specific 1.2 – Îmbunătățirea politicilor de inovare.

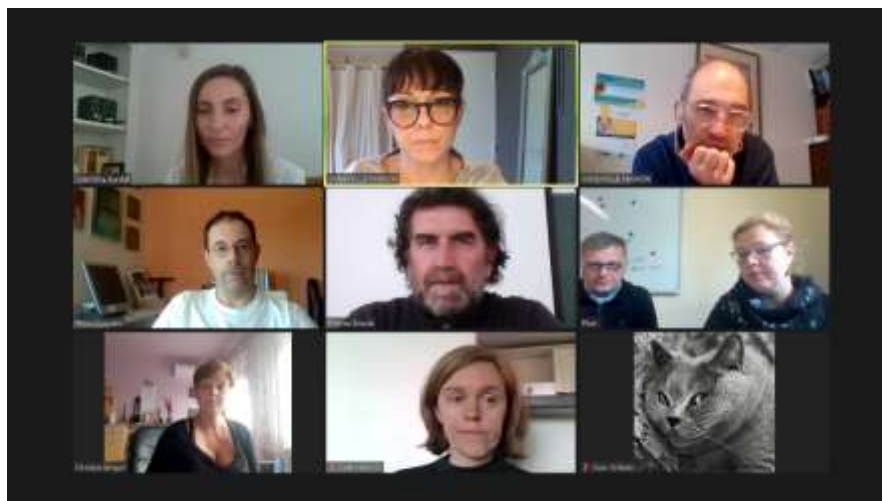
Proiectul vizează îmbunătățirea politicilor de dezvoltare de la nivel regional/ național care sprijină transferul de tehnologie și cunoaștere în vederea stimulării apariției pe piață a noi produse și soluții inovative destinate stațiunilor balneare.

Proiectul se implementează pe parcursul a 54 de luni, în perioada iunie 2018–noiembrie 2022, de către un consorțiu format din 8 organizații partenere din 8 state europene, printre care se numără și ADR Centru. Instrumentul politic pe care Agenția își propune să îl modifice și îmbunătățească ca urmare a implementării acestui proiect este Axa Prioritară 1 a POR 2014-2020 - ”Promovarea transferului tehnologic”.

Cele mai importante activități derulate de ADR Centru în cadrul proiectului InnovaSPA, în anul **2020** au vizat:

- ✚ Participarea la întâlnirile de management organizate online, de partenerul lider, în cadrul cărora au fost analizate și reprogramate activitățile prevăzute în anul 2020;
- ✚ Pregătirea rapoartelor de progres aferente perioadelor de implementare 4 și 5 a proiectului;
- ✚ Actualizarea website-ului proiectului și actualizarea conturilor de social media;
- ✚ Contractarea de servicii de studii în vederea elaborării planului de acțiune InnovaSPA;
- ✚ Realizarea de activități specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare și diseminare” pentru gestionarea și promovarea proiectului;
- ✚ Organizarea Vizitei de Studiu în Regiunea Centru, eveniment organizat online în perioada 28-29 octombrie 2020 de către ADR Centru; la evenimentul online au participat virtual peste 70 de persoane, parteneri de proiect și actori din domeniul balneologiei și turismului balnear din regiunile partenere în proiect.
- ✚ Realizarea de materiale video de prezentare stațiunilor balneare [Sovata](#), [Praid](#), [Borsec](#), [Băile Tușnad](#), [Covasna](#), [Bazna](#), [Ocna Sibiului](#), [Bálványos–Turia](#), materiale care au fost diseminate în cadrul vizitei de studiu online.

6. Proiectul COLOR CIRCLE – "COncecting and empowering LOcal authorities with Research capacities to unlock the full potential of CIRCULAR Economy" (COLOR CIRCLE – Conectarea și înzestrarea administrației locale cu capacități de cercetare pentru a valorifica întregul potențial al economiei circulare)

Începând cu data de 1 august 2019, ADR Centru este partener în proiectul COLOR CIRCLE – "COncecting and empowering LOcal authorities with Research capacities to unlock the full potential of CIRCULAR Economy", implementat de un consorțiu internațional format din șase organizații partenere din cinci state europene, coordonate în calitate de partener lider de către Universitatea HESAM din Franța.

Pornind de la ideea că dezvoltarea unor măsuri integrate privind economia circulară se poate realiza numai prin implicarea tuturor factorilor relevanți locali și regionali, prin intermediul acestui proiect, partenerii sprijină dezvoltarea acestui concept în localitățile urbane mici prin crearea unor parteneriate solide între autoritățile locale și mediul academic regional, și prin implementarea unor măsuri inovatoare pentru creșterea capacității autorităților locale în valorificarea întregului potențial al economiei circulare.

Pe parcursul anului 2020, ADR Centru a realizat în cadrul proiectului următoarele activități:

- ✚ Participarea la prima întâlnire interregională organizată în contextul proiectului la Leewarden (Țările de Jos) în perioada 4-5 februarie 2020. Pentru a asigura un transfer eficient al cunoștințelor între actorii regionali și partenerii europeni, la această întâlnire au participat câte un reprezentant din partea unei autorități publice (Primăria Municipiului Făgăraș) și a unei universități (Universitatea Transilvania din Brașov). Cu această ocazie au fost prezentate abordarea provinciei Friesland privind economia circulară și modul în care politicile din domeniul economiei circulare sunt implementate și adaptate nevoilor regionale (prezentarea laboratorului de idei [Fjidlab](#)). S-au mai prezentat proiecte identificate ca bune practici ([EcoLaNa](#) privind agricultura circulară și valorificarea gunoiului de grajd, [Better Wetter](#) privind paludicultura, [Building Campus](#) – clădirile circulare) și au fost propuse soluții pentru transferarea acestora în regiunile partenere.

- ✚ Participarea la cea de-a doua întâlnire interregională organizată online de partenerii din Granada, Spania - un schimb virtual de experiențe între partenerii proiectului și actorii locali din regiunile partenere pe tema strategiilor locale și regionale din domeniul bioeconomiei și privind managementul deșeurilor, introducerea conceptului de economie circulară în cadrul proceselor tehnologice.
- ✚ Realizarea analizei regionale privind economia circulară, ce prezintă situația economiei circulare din regiune, identifică principalele provocări cu care se confruntă autoritățile publice locale în implementarea acestui concept, nevoile locale și regionale. Analiza regională include un inventar al proiectelor din domeniul economiei circulare implementate în Regiunea Centru, identificând și capacitățile de inovare existente și, pe baza nevoilor regionale și a schimburilor interregionale de experiențe, include o serie de propuneri/ proiecte pentru dezvoltarea economiei circulare în localitățile mici din regiune, asigurând premisele pentru realizarea planului de acțiune pentru îmbunătățirea instrumentelor de politică abordate în cadrul proiectului COLOR CIRCLE.

- ✚ Organizarea celei de-a doua întâlniri a grupului regional de lucru - 30.07.2020 – în format online. Întâlnirea, ce a reunit 17 participanți, a permis dezbaterile principalelor provocări privind implementarea conceptului de economie circulară în localitățile din Regiunea Centru, dar și a posibilelor soluții de dezvoltare a acestuia la nivel regional;
- ✚ Participarea la întâlnirile de management organizate de partenerul lider;
- ✚ Activități specifice de comunicare și management, inclusiv asigurarea informării factorilor interesați de activitățile proiectului, elaborarea unei broșuri cu activitățile proiectului și pregătirea primului raport de progres.

7. Proiectul RAMSAT - "Revitalising Remote And Mountainous Sustainable Alternative Tourism", în traducere: "RAMSAT – Revitalizarea zonelor periferice, montane prin dezvoltarea turismului durabil alternativ"

Proiectul RAMSAT este finanțat prin programul INTERREG EUROPE 2014-2020 - apelul 4 și are ca obiectiv principal îmbunătățirea instrumentelor de politică de la nivel local și regional care sprijină dezvoltarea turismului durabil alternativ în zonele periferice montane, în vederea protejării și utilizării sustenabile a resurselor naturale, patrimoniului cultural și a revitalizării acestor zone. Acesta urmărește să îmbunătățească implementarea instrumentelor de politică selectate în regiunile participante, facilitând schimbul de experiență, de bune practici și idei între actorii relevanți regionali cu scopul revitalizării zonelor periferice, montane prin integrarea lecțiilor învățate în politicile și acțiunile care vizează dezvoltarea turismului durabil alternativ.

În cazul Regiunii Centru, instrumentul politic care va fi îmbunătățit în urma implementării proiectului este POR 2014-2020, Axa 7 – Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului, Prioritatea de Investiții 7.1 Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice. Proiectul este implementat de un consorțiu de 7 organizații, din 6 țări UE: Portugalia, Spania, Marea Britanie, Slovenia, Bulgaria și România. Coordonatorul consorțiului este Comunitatea Intermunicipală Alto Alentejo din Portugalia.

Implementarea proiectului a început în luna august 2019 și se va derula pe o perioadă de 48 de luni.

Activitățile derulate în perioada **anul 2020** au vizat:

1. Participarea la cele două întâlniri ale grupului de lucru local al proiectului, organizate online în 28.04.2020 și 18.12.2020, de Primăria Rășinari;
2. Publicarea pe platforma "Policy Learning Platform" a Programului Interreg Europe, a proiectului "*Ecodestinația Fundata – Moeciu de Sus Poarta Carpaților, deschide lumea către plimbare și descoperire*" ca model de bună practică identificat în Regiunea Centru;
3. Participarea la Webinar-ul online dedicat schimbului de bune practici în domeniul dezvoltării turismului durabil alternativ în zonele montane, organizat în 02.07.2020 de partenerul din Bulgaria, Asociația Euroregiunii Pleven-Olt;
4. Participarea la Webinar-ul online dedicat schimbului de bune practici în domeniul dezvoltării eco-turismului durabil alternativ, organizat în 22.10.2020 de Primăria Rășinari;
5. Comunicarea și diseminarea activităților proiectului prin publicarea a trei articole pe pagina de internet a ADR Centru, la secțiunea dedicată proiectului RAMSAT;
6. Pregătirea raportului de progres aferent perioadei perioadelor de implementare 3 și 4 ale proiectului;
7. Realizarea de activități specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare și diseminare” în vederea gestionării și promovării proiectului.

8. Proiectul E-MOB – „Integrated actions towards enhanced e-mobility in European regions,, (Acțiuni integrate pentru creșterea e-Mobilității în Regiunile din Europa)

ADR Centru implementează, începând cu luna august 2019, proiectul E-MOB “Integrated actions towards enhanced e-mobility in European regions”, aprobat în cadrul Programului de Cooperare Interreg Europe 2014-2020, Obiectivul specific 3.1 – Îmbunătățirea politicilor pentru o economie cu emisii reduse de carbon. Proiectul este coordonat de Aufbauwerk Region Leipzig GmbH, din Germania și va fi implementat pe perioada a 4 ani (01.08.2019 – 31.08.2023), împreună cu alte 9 organizații din Germania, Ungaria, Franța, Croația, Grecia, Austria, România și Spania.

Obiectivul proiectului vizează îmbunătățirea instrumentelor de politică din domeniul mobilității electrice, cu accent pe introducerea acestor soluții de mobilitate în sistemele de transport de călători în fiecare regiune parteneră.

Cele mai importante activități derulate la ADR Centru în cadrul proiectului E-MOB în anul 2020:

- ✚ Realizarea activităților specifice pachetelor de lucru „Management” și „Comunicare” în vederea gestionării și promovării proiectului;
- ✚ Participarea la prima întâlnire a partenerilor proiectului (3-5 februarie 2020, Grecia);
- ✚ Participarea la două evenimente de peer-review în care ADR Centru a avut rolul de evaluator. Evenimentele au avut un format online și au fost organizate de municipalitatea Cieza din Spania și Pecs din Ungaria;
- ✚ Organizarea primei întâlniri a grupului de actori locali cu rol important în definirea temelor care fac obiectul analizei, schimbului de bune practici și a necesarului de expertiză care va fi asigurat de partenerii proiectului în cadrul întâlnirilor de peerlearning care vor avea loc pe perioada derulării proiectului. Întâlnirea a fost organizată în 29 ianuarie în Sibiu cu tema *Dezvoltarea Urbană Durabilă și Infrastructură și Dezvoltare Teritorială PDR Centru 2021-2027*;
- ✚ Organizarea celei de a doua întâlniri a grupului de actori local pentru aprobarea draftului analizei mobilității electrice și oferirea de sugestii în ceea ce privește selectarea bunelor practice în Regiunea Centru;
- ✚ Achiziționarea serviciilor de expertiză externă pentru realizarea fișelor pentru evenimentele de peer-review și pentru realizarea unei analize regionale privind mobilitatea electrică;
- ✚ Realizarea Analizei situației mobilității electrice în municipiile reședință de județ din Regiunea Centru și identificarea a trei bune practici ce urmează să fie prezentate în evenimentul de peer review din România.

9. Centrul de Informare Europe Direct Regiunea Centru

Activitatea Centrului de Informare Europe Direct Regiunea Centru s-a desfășurat în cadrul proiectului finanțat de Comisia Europeană prin intermediul apelului de propuneri de selectare a structurilor gazdă pentru centrele de informare ale Rețelei Europe Direct începând cu anul 2013.

Pe parcursul anului 2020, echipa Centrului a desfășurat următoarele activități:

- ✚ S-au acordat informații și consultanță unui număr de **40 persoane** care s-au adresat Centrului direct, telefonic și prin e-mail.

- A fost actualizată interfața site-ului www.europedirect-adrcentru.ro, care a fost populat cu peste **90 de știri relevante** despre activitățile Centrului și ale instituțiilor europene, despre importanța alegerilor europarlamentare și procesul alegerilor din România, despre programele europene ce vin în sprijinul cetățenilor, dezbaterile derulate de către Centrul Europe Direct pentru cetățeni, precum și despre alte evenimente, programe și inițiative europene.

- Toate activitățile și informațiile Centrului, dar și cele ale structurii gazdă - ADR Centru și ale Reprezentanței CE în România au fost promovate on-line prin intermediul platformei de socializare **Facebook**, care a ajuns la un număr de 4.000 persoane care o apreciază și 4.100 persoane care urmăresc pagina.
- Din cauza pandemiei COVID evenimentele programate a se desfășura fizic au fost amânate pentru perioada septembrie-decembrie 2020 sau modificate ca și conținut.
- Colaborare și promovarea chestionarului european pentru studiul vieții în izolare, în rândul elevilor.
- Două caravane de informare pe teme priorităților Comisiei Europene și-au păstrat tema și au fost convertite în concursuri on-line ce au fost lansate la nivel regional și național în luna iunie 2020. Pentru fiecare dintre concursuri, "Să vorbim despre o Europă mai bună" sau "Re-Creativ pentru un mediu curat" a fost alocat un fond total de premiere de 7000 lei/ competiție.
- Două module de evenimente dedicate teatrului forum au fost transformate într-o competiție pentru elevi pe tema reciclării creative și o competiție pentru profesorii care trebuiau să predea lecții online despre Uniunea Europeană.

- La cele 4 competiții ale Centrului au participat peste 70 persoane, iar premiile acordate au constat în vouchere valorice și tablete pentru școală.
- A fost organizat un eveniment online de informare și promovare a oportunităților existente pentru antreprenori, la care au participat peste 100 persoane.
- A fost organizat un eveniment online de premiere a celor mai bune propuneri, la care au participat concurenții și juriul desemnat să evalueze propunerile.
- A fost elaborat și transmis Raportul tehnic pentru activitățile realizate pe parcursul anului 2019, precum și cererea de plată.
- A fost elaborată și depusă o nouă cerere de finanțare pentru perioada 2021-2025.
- Au fost realizate 3 filme de promovare a unor norme de conduită în societate, drepturi, responsabilități și implicare civică, precum și educație financiară
- A fost realizată și publicată o broșură electronică dedicată antreprenorilor cu o serie de link-uri utile, informații despre fonduri, pași și costuri pentru înființare start-up-uri.

Evenimente privind diseminarea impactului Politicii de Coeziune a UE

În urma obținerii finanțării nerambursabile pentru organizarea a șase dezbateri în Regiunea Centru pe tema fondurilor europene atrase în fiecare județ, în anul 2020 au rămas trei dezbateri de organizat. Pentru județele Sibiu și Mureș acestea au fost programate în ianuarie-februarie, iar pentru Covasna în luna martie. Ca urmare a decretării stării de urgență în luna martie, evenimentul de la Covasna a fost anulat. S-a întocmit raportarea pentru toate evenimentele, eliminând elementul din buget alocat ultimului eveniment.

Pentru fiecare dintre cele două evenimente a fost prevăzută și s-a derulat o campanie de promovare, cu înscriere on-line. Campania a fost derulată prin promovarea radio a evenimentului, timp de o săptămână înaintea evenimentului propriu-zis. De asemenea, informațiile au fost preluate de câte două site-uri aparținând unor instituții de presă județene, care au distribuit și pe pagina de Facebook evenimentul. Pe cele două conturi de Facebook gestionate de Departamentul Comunicare și Relații Publice a fost, de asemenea, publicat, iar pentru contul de Facebook a fost și sponsorizat câte un articol pentru fiecare eveniment cu link-ul de înscriere. Suplimentar, peste 150 de invitații nominale au fost transmise pentru fiecare eveniment. Pentru toți participanții s-au realizat materiale promoționale, iar la fiecare întâlnire au fost distribuite materiale informative. De asemenea, au fost expuse câte 40 de tablouri realizate pe baza imaginilor de la proiectele finanțate din fonduri europene la nivelul județului. O transmisiune live pe Facebook a întregului eveniment a fost realizată pentru fiecare dezbateră, transmisiune preluată de către publicațiile implicate în proiect la nivel județean.

- Prima dezbateră privind rezultatele fondurilor europene a avut loc la Consiliul Județean Sibiu, în 18 februarie 2020. Evenimentul organizat de ADR Centru, prin Centrul Europe Direct Regiunea Centru, în colaborare cu CJ Sibiu, a abordat impactul fondurilor europene asupra vieții. La eveniment au participat și reprezentanții AFIR și ai POCU din Regiune. Peste 110 de cetățeni, invitați și colaboratori, au participat la acest eveniment și circa 4.000 de persoane au vizualizat transmisiunea video a întâlnirii.

A doua dezbateră privind rezultatele fondurilor europene a avut loc la Consiliul Județean Mureș, în data de 26 februarie 2020. La evenimentul organizat de ADR Centru, prin Centrul Europe Direct Regiunea Centru, în colaborare cu CJ Mureș, au participat peste 120 de cetățeni, invitați și colaboratori, iar aproximativ 5.700 de persoane au vizualizat transmisiunea video a întâlnirii.

Pe grantul solicitat pentru anul 2020, a fost prevăzută organizarea a trei dezbateri pe teme de mediu, cu promovarea componentelor ce vizau protecția mediului înconjurător din proiectele europene, evenimente cumulate pe două județe, respectiv Alba-Sibiu, Covasna-Brașov, Mureș-Harghita. Din cauza pandemiei evenimentele prevăzute pentru lunile aprilie-iunie s-au amânat pentru perioada toamnei, însă restricțiile pandemiei nu s-au ridicat și în perioada campaniilor electorale nu s-au organizat evenimente cu reprezentanții APL.

Astfel, în decembrie 2020 a fost organizată prima dezbateră publică pe tema calității aerului din județele Sibiu și Alba. A fost derulată o campanie de promovare radio, online și social media. Au participat cca. 60 de persoane, din care 15 au reprezentanți ai autorităților publice locale. Celelalte două evenimente erau programate în luna ianuarie și februarie 2021, dar în urma informării transmise în decembrie de către coordonatorul rețelei din partea Reprezentanței Comisiei Europene în România, acestea au fost anulate.

10. Proiectul „StartUP Hub Centru” finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman, apelul de proiecte POCU/82/3/7 „Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană – România Start Up Plus”

Proiectul a avut la bază o inițiativă a ADR Centru, de a construi un instrument de intervenție în dezvoltarea componentei de start-up a mediului antreprenorial regional, care să utilizeze experiența birourilor Enterprise Europe Network și Europe Direct din cadrul ADR Centru dar să și motiveze potențialii antreprenori să depășească barierele de acces în mediul antreprenorial și să își instrumentalizeze inițiativele pe care sa le înscrie într-o competiție în urma căreia vor avea acces la finanțare pentru proiectele lor. Proiectul StartUP Hub Centru aprobat de AM POCU în noiembrie 2017, având contractul de finanțare a fost semnat de ADR Centru și AM POCU în data de 15.01.2018 are la dispoziție un buget de 8.862.946,18 lei, din care ADR Centru, în calitate de lider de proiect, are alocată suma de 6.139.661,55 lei, r finanțare nerambursabilă în proporție de 100%.

Scopul proiectului este susținerea dezvoltării antreprenorialului în sectoarele non-agricole din zona urbană în Regiunea Centru, ca o condiție esențială a dezvoltării economice și sociale, prin asigurarea accesului la instruire antreprenorială, la surse de finanțare, aplicarea principiului echității și valorificarea unor sinergii regionale.

Proiectul StartUP Hub Centru se desfășoară pe durata a 40 de luni, parcurgând următoarele etape:

1. Formare antreprenorială;
2. Implementarea planurilor de afaceri;
3. Monitorizarea funcționării și dezvoltării afacerilor finanțate.

Rezultate așteptate:

- ✓ minim 300 de persoane care au parcurs programele de instruire antreprenorială;
- ✓ minim 36 de planuri de afaceri finanțate;
- ✓ minim 72 de locuri de muncă nou create.

Pe parcursul anului 2020, ADR Centru s-a concentrat pe susținerea implementării planurilor de afaceri selectate și contractate, fiind procesate în total:

- 527 avize de plată a cheltuielilor din conturile de subvenție;
- 213 de proceduri de achiziții;
- 72 de rapoarte de progres transmise de beneficiari.

De asemenea, în cadrul proiectului a fost solicitată tranșa II de subvenție pentru 32 de firme, trei contracte au fost reziliate, iar tranșa I a fost recuperată și returnată către furnizorul de grant. S-au efectuat 57 de vizite de monitorizare, iar antreprenorii afectați de declararea stării de urgență pe teritoriul României au fost sprijiniți să beneficieze de facilitățile oferite de Guvernul României prin suspendarea implementării planurilor de afaceri, concomitent cu suspendarea activității. Pentru monitorizarea sustenabilității firmelor înființate pentru care perioadele s-au prelungit ca urmare a suspendării activităților din primăvara anului 2020, contractul de finanțare semnat între ADR Centru și AM POCU a fost prelungit cu 4 luni, până în iulie 2021. Pe de altă parte, până la finalul perioadei de raportare, afacerile finanțate în cadrul proiectului au generat 92 de noi locuri de muncă.

În perioada de raportare, 9 start-up-uri au finalizat atât perioada de implementare a planurile de afaceri, cât și perioada de sustenabilitate de 6 luni, îndeplinind condițiile privind menținerea în activitate a firmelor și păstrarea locurilor de muncă.

Activitatea management de proiect:

- promovarea a 3 acte adiționale la contractul de finanțare;

- depunerea a 4 rapoarte tehnice de progres;
- raportarea de indicatori conform instrucțiunilor AM POCU;
- întocmirea și depunerea a 11 cereri de avans pentru plata tranșei II a subvențiilor, care au fost integral virate către beneficiari.

B. Pregătirea de noi parteneriate și proiecte de cooperare intra și interregională

Activitatea presupune crearea condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin identificarea și realizarea de parteneriate și proiecte de cooperare cu regiuni europene, atragerea de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cooperare, cercetare și inovare și facilitarea participării administrației publice locale și regionale, dar și a altor tipuri de actori regionali la activități și proiecte de interes local, regional și european.

Astfel, în primul semestru al anului 2020, ADR Centru a participat ca partener în două aplicații/proiecte de cooperare cu tematica: dezvoltarea instituțională, creșterea capacității actorilor regionali de a acționa ca ecosisteme regionale de inovare și de a crea instrumente pentru difuzarea inovării. Aceste colaborări au dus la consolidarea parteneriatelor deja existente.

Complementar cu identificarea de parteneriate pentru proiectele proprii, ADR Centru a diseminat către partenerii din regiune propuneri de colaborare prin Erasmus Plus și Orizont 2020 și a susținut aplicațiile depuse de organizațiile din regiune, prin semnarea de scrisori de sprijin pentru proiecte propuse în cadrul apelurilor deschise în cadrul Programului Orizont 2020.

1. Participarea în proiecte de cooperare finanțate prin programele Uniunii Europene

În primul semestru din 2020, ADR Centru a participat în calitate de parte terță în trei proiecte depuse în cadrul Programului ORIZONT 2020: **MIRHRIS - Mobilising Institutional Reforms in the HEALTH Research and Innovation Systems** (Stimularea reformelor instituționale în sistemele de cercetare și inovare în domeniul sănătății), **DIVINNO – Diversity in Innovation: Promoting gender diversity in STEM and Innovation** (Diversitate în Inovare: Promovarea diversității de gen în domeniile STEM și Inovare) și **RESS “Regional Innovation cross learning tools to support Start-ups and SMEs”**.

Implicarea ADR Centru în primele două proiecte a rezultat ca urmare a invitației primite din partea EURADA (Asociația Europeană a Agențiilor de Dezvoltare Economică) în cadrul căreia Agenția este membră începând cu anul 2018.

1. MIRHRIS - Mobilising Institutional Reforms in the HEALTH Research and Innovation Systems (Stimularea reformelor instituționale în sistemele de cercetare și inovare în domeniul sănătății)

Proiectul MIRHRIS a fost depus în cadrul Programului Orizont 2020, în luna aprilie 2020, Apel SC1-HCO-03-2020 *”Reducerea decalajului în domeniul cercetării și inovării în sănătate - stimulând randamentul investițiilor”*, de un consorțiu coordonat de Grupul META și alți parteneri precum EURADA.

Proiectul vizează îmbunătățirea performanței în cercetare și inovare și creșterea participării organizațiilor din sănătate în proiecte colaborative finanțate de UE, prin implementarea unor acțiuni de învățare de politici și consolidare a capacității a 20-25 regiuni din state membre ale UE, care înregistrează o performanță scăzută la

Cercetare și Inovare și pentru care în sănătate aceste domenii reprezintă o prioritate în Strategiile de cercetare și Inovare elaborate în contextul Strategiilor de Specializare Inteligentă (RIS3).

Prin proiect va fi realizată o analiză dedicată identificării barierelor în regiunile/ țările țintă, vor fi selectate cele mai bune practici și vor fi elaborate planuri de acțiune pentru perioada de programare 2021-2027 pentru dezvoltarea de strategii de investiții și utilizarea inteligentă a fondurilor disponibile, inclusiv ESIF¹, prin instituirea unui proces de dialog și de învățare reciprocă între organizațiile-cheie, respectiv actorii din sectoarele cercetare, inovare și public, relevanți pentru domeniul sănătate.

În fiecare regiune implicată în proiect, va fi selectată o organizație de referință care va facilita implementarea activităților MIRHRIS, iar în Regiunea Centru, ADR Centru va îndeplini acest rol și va avea următoarele responsabilități:

- asigură implicarea altor 5-10 organizații relevante (organizații de cercetare-dezvoltare, actori instituționali relevanți pentru sectorul de sănătate) pentru a participa la cele 3 dialoguri de politică, schimburi de experiențe (P2P) și consolidarea capacității;
- organizează trei sesiuni de dialog și consolidare a capacității (locații, catering, materiale etc.);
- sprijină colectarea informațiilor relevante la nivel regional/ național,
- participă la schimburi de experiență P2P și la evenimentele organizate (conferință de lansare/ finală);
- diseminează principalele rezultate și realizări ale proiectului MIRHRIS prin propriile canale de comunicare.

Fiecare organizație va beneficia de un buget mediu de 30.000 – 35.000 € pentru a acoperi costurile aferente acestor activități.

2. Proiectul DIVINNO – Diversity in Innovation: Promoting gender diversity in STEM and Innovation (Diversitate în Inovare: Promovarea diversității de gen în domeniile STEM și Inovare)

Proiectul DIVINNO a fost depus spre finanțare în cadrul Programului ORIZONT 2020 Apel SwafS-2018-2020 "Inovatori ai viitorului: reducerea decalajului de gen", în luna aprilie 2020, de un Consorțiu coordonat de JOANNEUM RESEARCH din Austria. Agenția de Dezvoltare Economică a Regiunii Lyon (Franța), Agenția de Dezvoltare Regională ADRAL Alentejo (Portugalia), Agenția de Dezvoltare Regională Middle Blacksea (Turcia), FUNDECYT-PCTEx (Portugalia), ART-ER (Italia), sunt câteva din organizațiile care vor avea calitatea de părți terțe în cadrul proiectului.

Proiectul **DIVINNO** urmărește să elimine decalajul de gen în domeniile STI (științei, tehnologiei și inovării) prin promovarea egalității de gen în **educația STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics)** și **educația antreprenorială**, generând astfel o creștere pe termen lung a numărului de inovatori și oameni de știință de sex feminin și masculin. Prin urmare, DIVINNO sporește gradul de conștientizare cu privire la decalajul de gen în inovare și antreprenariat, cauzele acestuia și modalitățile de a-l elimina. De asemenea, în contextul proiectului se urmărește crearea rețelelor regionale durabile de stakeholderi din 16 state membre/ state asociate pentru a promova egalitatea de gen în educația STEM și educația antreprenorială și pentru a intensifica colaborarea între stakeholderi, și să inspire mai mulți tineri (femei și bărbați) în alegerea carierei în domeniile STEM și antreprenariat.

În calitate de parte terță a EURADA în cadrul acestui proiect, ADR Centru va avea următoarele atribuții:

- Contribuie la selecția stakeholderilor și la colectarea datelor de contact ale acestora;
- Organizează 3 workshop-uri pentru promovarea participării femeilor la educație STEM și antreprenorială (la acestea vor participa și partenerii proiectului);
- Participă la 2 întâlniri online;
- Participă la 2 întâlniri (care vor avea loc în cadrul unor evenimente organizate de EURADA);

---

¹ European Structural and Investment Funds (Fondurile Europene Structurale și de Investiții)

- Diseminarea rezultatelor workshop-urilor și implicarea altor regiuni din țară.

Pentru implementarea activităților care îi revin în calitate de parte terță, ADR Centru va beneficia de un buget care va acoperi: costurile de transport, costurile cu salarii pentru 2 persoane/ lună și costurile cu organizarea workshop-urilor.

3. RESS “Regional Innovation cross learning tools to support Start-ups and SMEs”

RESS “Regional Innovation cross learning tools to support Start-ups and SMEs”, în traducere “*Instrumente de învățare comună în domeniul inovării regionale pentru susținerea startup-urilor și IMM-urilor*” este un proiect realizat în parteneriat sub coordonarea INNOVA SRL, având ca obiectiv general să îmbunătățească eficiența și impactul politicilor de inovare pentru întreprinderile nou-înființate și IMM-urile inovatoare și de a sprijini creșterea și competitivitatea la nivel internațional a ecosistemelor regionale și naționale.

Aplicația fost depusă în cadrul apelului H2020-EIC-Mutuallearning al Programului Orizont 2020, de către un consorțiu format din 8 organizații partenere din 5 state europene, coordonate în calitate de partener lider de către organizația INNOVA SRL din Italia. Apelul H2020-EIC-Mutuallearning a avut ca scop întărirea cooperării între agențiile de inovare din ecosistemul European de inovare prin stabilirea unui proces de învățare mutuală la nivel național și regional, precum și dezvoltarea unor instrumente comune și resurse pentru a asista start-up-urile și IMM-urile să inoveze.

Prin intermediul proiectului se promovează procesele de învățare reciprocă între cele mai performante agenții de inovare regionale/ naționale din Europa, permițând o cooperare transnațională mai bună, în Europa, în domeniul schimbului de politici.

O etapă cheie a acestui proces este formularea de studii de fezabilitate eficiente care să ofere dovezi ale potențialului de inovare al unei noi idei/ soluții pentru a atenua riscul investițiilor eșuate. Acesta este un domeniu de eșec al pieței în care multe agenții naționale sau regionale de inovare intervin cu o serie de scheme de sprijin și inițiative de finanțare pentru a sprijini extinderea start-up-urilor și a IMM-urilor. Cu toate acestea, schemele de politici oferite sunt fragmentate și lipsește o strategie de coordonare între toate aceste inițiative.

Durata de implementare a proiectului este de 18 de luni, iar valoarea totală a proiectului este de 496.800,00 Euro, cu o contribuție din partea programului Orizont 2020 de 100%. Bugetul alocat Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru pentru implementarea activităților proiectului este de **31.350,00 Euro**.

ADR Centru este partener al Asociației Agențiilor de Dezvoltare Regională din Europa din 2002, când a activat pentru o scurtă perioadă ca membru. În 2018 s-a reluat activitatea de membru în EURADA, organizație profesională în domeniul dezvoltării regionale.

Înființată în 1992, EURADA este o rețea internațională de Agenții de Dezvoltare care reunea, în 2020, **66** de organizații din **21** de țări.

Printre beneficiile aderării la EURADA se enumeră:

- Posibilități de relaționare și colaborare cu membrii rețelei EURADA;
- Participarea la schimburi de experiență, evenimente, conferințe ale rețelei;
- Acces la un flux continuu de informații cu privire la dezvoltarea economică în Europa;
- Posibilitatea de implicare în procesul de elaborare a politicilor europene în domeniul dezvoltării regionale.

Ca urmare a acțiunilor întreprinse de EURADA, în anul 2020 ADR Centru și-a exprimat interesul pentru a fi implicat în două proiecte inițiate de această organizație în cadrul programului HORIZON2020 și menționate mai sus, în calitate de partener asociat/ partener regional.

EURADA realizează newsletter lunar și materiale de informare publicate săptămânal cu acțiuni ale agențiilor de dezvoltare regională și regiunilor pentru a veni în sprijinul mediului de afaceri pe perioada pandemiei. În materialul publicat în 25 mai 2020 se află și un articol care prezintă măsurile luate de ADR Centru pentru facilitarea accesului la finanțare al potențialilor beneficiari ai POR 2014-2020.

C. Parteneriate și relații internaționale + cu Landul Brandenburg, Germania

Colaborarea între Regiunea Centru și Landul Brandenburg a debutat în anul 2002, odată cu aprobarea Convenției de Twinning încheiată în cadrul Proiectului de Twinning Regional sub denumirea Implementarea Planului Național de Dezvoltare și s-a dezvoltat continuu, prin intermediul altor proiecte și inițiative parteneriale.

În primul semestru al anului 2020, ADR Centru a colaborat cu Landul Brandenburg pe mai multe paliere, îmbunătățirea climatului socio-economic și creșterea competitivității Regiunii Centru, fiind vizate temele privind finanțarea transferului tehnologic, pentru ca investițiile prevăzute să consolideze specializarea inteligentă la nivel local și regional, dar și în domeniul schimburilor culturale.

În perioada 27-30 ianuarie 2020, conducerea ADR Centru a efectuat o vizită de lucru la Potsdam și în alte localități din acest land, pentru a analiza noile oportunități de dezvoltare împreună cu decidenții germani, fiind prima vizită după alegerile locale din Brandenburg, desfășurate în toamna anului 2019. Delegația ADR Centru a fost primită de Președinta Parlamentului de Stat din Landul

Brandenburg, Prof. Dr. Ulrike Liedtke, care a propus, pentru prima dată în decursul relațiilor bilaterale, ca românii să semneze Cartea de Onoare a Landului Brandenburg. Din rundele de discuții cu membrii Comisiei pentru Afaceri Europene a Parlamentului Landului, dar și cu reprezentanții Departamentului pentru Europa din cadrul Ministerului de Finanțe și pentru Europa, din Potsdam, a reieșit că acest parteneriat unic în Europa, bazat pe valorile comune europene, va continua și în următorii ani.

Tot cu ocazia acestei deplasări, ADR Centru și Consiliul Județean Alba au avut o întrevvedere de lucru

la Ambasada României din Berlin. La un an de la expoziția de excepție unde s-au prezentat cele șase județe din Regiunea Centru cu materiale comune, româno-germane, pentru a ilustra bunele relații dintre două regiuni europene, s-a abordat subiectul prezentării oportunităților de dezvoltare economică pe care le are Regiunea Centru. Conducerea ADR Centru și CJ Alba, au fost primiți de Excelența Sa domnul ambasador Emil Hurezeanu, pentru a analiza aspecte privind dezvoltarea cooperării între Landul Brandenburg și Germania, în ansamblu, cu Regiunea Centru și România, pe baza parteneriatului unic între aceste două regiuni, bazat pe valorile europene.

cu Regiunea Podkarpackie, Polonia

În cadrul evenimentului "Reuniunea internațională de lucru privind pregătirea proiectelor pentru dezvoltarea zonei montane din Regiunea Centru", organizat la Brașov de ADR Centru în perioada 9-10 martie, reprezentanții Regiunii Podkarpackie din Polonia și cei ai Regiunii Centru, alături de reprezentanți ai Guvernelor și Poloniei, au analizat posibilitățile de intensificare a acțiunilor naționale și regionale din statele carpatice, în vederea creării și susținerii unor instrumente adecvate dezvoltării durabile a Regiunii Carpatice.

În cadrul acestui eveniment, peste 40 de experți români și străini au dezbătut problemele comunităților din zona Munților Carpați, necesarul de investiții, oportunitățile și provocările dezvoltării durabile a zonei montane, în concordanță cu obiectivele ambițioase ale Uniunii Europene și cu necesitatea recuperării rapide a decalajelor de dezvoltare față de celelalte regiuni europene. De asemenea, între cele două regiuni s-a semnat o declarație comună de sprijin reciproc în vederea obținerii de sprijin european pentru dezvoltarea regiunilor carpatice.

În trimestrul II din anul 2020, Apelul comun a fost însușit prin hotărâri ale decidenților locali și de către reprezentanții comunităților din cele două regiuni europene, consfințind astfel voința acestor regiuni care totalizează o populație de peste 5 milioane de locuitori.

Pe parcursul lunii iunie 2020, ADR Centru a continuat activitatea de susținere a acestui parteneriat și a transmis Declarația Comună a celor două regiuni din arealul Munților Carpați președintelui Comisiei Europene, Reprezentanței CE în România și reprezentanților Guvernului României, prin care s-a stabilit că, pentru o dezvoltare durabilă a zonei montane Carpatice, este nevoie de:

- ✓ Viziune strategică și o coordonare mai bună a diferitelor politici și programe sectoriale la nivel regional;

- ✓ Crearea unui cadru favorabil care să aibă în vedere întărirea cooperării între statele, regiunile și comunitățile din Munții Carpați și care să faciliteze implementarea de proiecte de dezvoltare cu o acoperire teritorială largă;
- ✓ Crearea unui cadru politico-instituțional care să răspundă nevoilor multiple ale acestei macro-regiuni, prin adoptarea de către UE a unei Strategii pentru Macro-Regiunea Carpatică, prevăzută cu o componentă financiară adecvată, de tipul Strategiei pentru Regiunea Alpină (EUSALP).

Corespondența bilaterală a continuat în luna august, în urma primirii în scris a răspunsului oficial al Comisiei, din partea Doamnei Elisa Ferreira, Comisar European pentru Coeziune și Reforme. Concret, se specifică faptul că decizia privind inițierea unei noi strategii macroregionale a UE trebuie să provină de la Consiliul European, reprezentat de liderii statelor Uniunii. Această decizie trebuie fundamentată printr-o cerere înaintată în comun de statele membre în cauză iar, până în acest moment, Republica Cehă, Moldova, România și Serbia nu s-au alăturat “Declarației de intenție de a crea strategia macroregională a Uniunii Europene pentru Regiunea Carpatică”, semnată în septembrie 2018 de Ungaria, Polonia, Slovacia și Ucraina. Astfel, devine clar că doar Consiliul European poate mandata Comisia Europeană să pregătească o nouă strategie macro-regională a UE în parteneriat cu țările participante. În concluzie, Comisarul pentru Coeziune și Reforme subliniază că există mai multe modalități de a consolida cooperarea regională și transfrontalieră, făcând referire la Convenția Carpatică și Strategia UE pentru Regiunea Dunării (SUERD) în care sunt incluse în mod explicit zonele montane, fiind menționați explicit și Munții Carpați, chiar de mai multe ori. Pe de altă parte, Comisarul European Elisa Ferreira a lăsat deschise porțile pentru un dialog constructiv pe această temă, arătând intenția Comisiei Europene de a fi deplin angajată în consolidarea cooperării regionale și transfrontaliere pentru a se asigura că nicio regiune nu este lăsată în urmă. Aceste informații au fost transmise și președinților CJ din Regiune și partenerilor polonezi.

În lunile următoare, ADR Centru a participat la o serie de evenimente on-line pentru întărirea relațiilor parteneriale organizate de către regiunea poloneză, după cum urmează:

- Ședința Grupului de lucru interregional Carpatica din cadrul Comitetului European al Regiunilor, 30 septembrie 2020,
- Reuniunea privind stabilirea strategiei UE pentru Macro-regiunea Carpatică - 14 octombrie 2020,
- Ședința Grupului de lucru interregional Carpatica din cadrul Comitetului European al Regiunilor - 27 noiembrie 2020.

În cadrul acestor evenimente reprezentanții ADR Centru au intervenit și au prezentat demersurile întreprinse de ADR Centru în calitate de reprezentant al Regiunii Centru, în vederea sprijinirii Strategiei Macro-Regiunii Carpatica.

cu Regiunea Centru din Republica Moldova

Comunicare continuă în cadrul acestui parteneriat, presupunând crearea condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin identificarea și realizarea de parteneriate și proiecte de cooperare cu regiuni europene, atragerea de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cooperare, cercetare și inovare și

facilitarea participării administrației publice locale și regionale, dar și a altor tipuri de actori regionali la activități și proiecte de interes local, regional și european.

Pe parcursul lunilor octombrie-noiembrie, o echipă mixtă din partea celor două Agenții pentru Dezvoltare Regională din România și Moldova au elaborat o cerere de finanțare depusă de ADR Centru Moldova pe apelul lansat de Inițiativa Central Europeană (ICE) în cadrul Programului de schimb de cunoștințe (KEP) finanțat prin Fondul ICE la BERD. Proiectul „RIS3:Centru2Centru - Strengthening smart specialization approach in Moldova Center Development Region's by knowhow transfer and cooperation between Center Regional Development Agencies from RO and MD”, ce are o durată de implementare de doi ani, urmează să fie evaluat, iar răspunsul se preconiza a fi transmis până la sfârșitul lunii februarie 2021.

D. Promovarea mediului de afaceri și atragerea de investitori

În special datorită situației pandemice globale, activitatea de promovare a mediului de afaceri și atragere investitori a suferit o încetinire semnificativă în cursul anului 2020, fără însă a înceta cu totul. Măsurile de protecție sanitară implementate la nivel național și european în perioada martie – mai 2020 au împiedicat, spre exemplu, organizarea în Regiunea Centru a unei vizite de afaceri ce urma să fie organizată de Guvernul Austriei, aceasta fiind amânată pe termen nedefinit. Însă, chiar și în aceste condiții mai puțin prielnice, au existat inițiative de cooperare în domeniul afacerilor care au implicat ADR Centru.

Camera de Comerț Româno Germană (AHK Rumanien) a organizat în perioada 20-23 ianuarie 2020 o delegație de afaceri pe tema mobilității sustenabile, a soluțiilor de trafic a transportului public și logisticii, fiind prezente 10 firme germane care doreau să inițieze cooperări cu firme românești și instituții publice. Aceasta oportunitate de întâlniri Business to Business a fost difuzată de către ADR Centru părților interesate din Regiune. Tot din spațiul german, o firmă de construcții de mașini s-a adresat ADR Centru pentru a obține sprijin în identificarea de furnizori din Regiunea Centru, sprijinul acordat fiind intermedierea

contactului cu astfel de potențiali furnizori. O altă firmă germană, în vederea relocării producției de bijuterii din China, a căutat în Regiunea Centru producători de bijuterii de oțel capabili să preia această producție, ADR Centru identificând potențiali parteneri. Pentru o firmă care dezvoltă proiecte de producție de energie din surse regenerabile ADR Centru a identificat în Regiune locații pentru ferme solare.

Tot în cursul anului 2020 Camera de Comerț Româno-Germană (AHK Rumanien) a solicitat ADR Centru sprijin și implicare în demararea unui proiect pilot de electrificare a unor comunități izolate din Munții Apuseni, proiect în care urma să se implice un consorțiu de firme germane. Proiectul se derulează împreună cu Ministerul Federal al Economiei din Germania. Prin acest proiect se creează și posibilitatea încheierii unor acorduri de parteneriat pentru atragerea altor investitori germani în zone cu potențial ale unității administrativ-teritoriale. Până în prezent, ADR Centru s-a implicat în identificarea de comunități izolate ne-electrificate, intermedierea contactului cu autoritățile publice locale, prezentarea cadrului local consorțiului de investitori germani, identificarea de surse de finanțare.

De asemenea, ADR Centru a dezvoltat un instrument adresat IMM-urilor și firmelor de la nivel regional prin înființarea unei secțiuni noi pe website-ul www.centruregio.com, respectiv Oportunități IMM-uri, care oferă informații la zi cu privire la apeluri de proiecte, modificare legislație, evenimente care vizează și sprijin activitatea IMM-urilor din Regiune Centru.

CAPITOLUL V – DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ ȘI SERVICIILE SUPT

Toate activitățile și rezultatele Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport: relații publice, asistență tehnică, audit intern, resurse umane, juridic, IT și contabilitate.

Pe parcursul întregului an, **Departamentul de Relații Publice și Comunicare** din cadrul ADR Centru a realizat toate activitățile propuse pentru informare și comunicare directă, cu mass-media, cu potențialii solicitanți de fonduri, cu partenerii străini, cu toți cei ce s-au adresat ADR Centru pentru informații, parteneriate, participare sau susținere evenimente.

În același timp, activitatea Departamentului s-a orientat și către susținerea celorlalte departamente din cadrul ADR Centru, atât pentru derularea procedurilor de achiziții publice pentru organizarea de evenimente, realizarea de materiale informative pentru aceste evenimente, verificarea materialelor pentru publicarea lor pe site-urile coordonate de ADR Centru etc.

Pe scurt aceste activități au fost:

- ✚ Gestionare, cu sprijinul Serviciului IT, a web-site-ului www.adrcentru.ro, verificarea informațiilor publicate. Peste 500 de informații au fost publicate pe parcursul anului pe portalul principal de informații on-line al ADR Centru, care au fost vizualizate în peste 78.200 de sesiuni, de către următorii site-ului, din care 39.413 sunt vizitatori unici;
- ✚ Actualizarea paginii web și inserarea unei secțiuni noi aferente procesului de Programare pentru perioada de finanțare 2021-2027;
- ✚ Gestionarea, cu sprijinul Serviciului IT, a web-site-ului regional www.regio-adrcentru.ro, dedicat promovării și informării oportunităților și proiectelor derulate prin Programul Operațional Regional 2014-2020;
- ✚ Sprijin în actualizarea paginii web a ADR Centru dedicată mediului de afaceri www.centureregion.com, precum și avizarea materialelor postate;
- ✚ Răspuns la 30 solicitări de informații publice, atât în ceea ce privește fondurile Regio, cât și pe teme privind celelalte activități ale ADR Centru;
- ✚ Pregătire Caiete de sarcini și documentații achiziții servicii organizare 4 evenimente regionale și internaționale;
- ✚ Elaborare documentație achiziții și derulare activități de realizare și distribuție mesaje publice/generale ale ADR Centru;
- ✚ Realizarea și publicarea a 16 materiale informative pe teme actuale, de impact regional, ce au fost difuzate în presa scrisă, TV, on-line și radio;
- ✚ Elaborarea și derularea a două campanii de publicitate pentru promovarea activității ADR Centru, campanii care s-au derulat prin radio, TV și presa on-line;
- ✚ Diseminare informații în social-media, pe conturile Facebook gestionate de ADR Centru, respectiv: Facebook ADR Centru, cu 4.997 de persoane care apreciază pagina și 5.100 de persoane care urmăresc toate informațiile distribuite, preluate de pe site-urile coordonate de ADR Centru; Facebook Europe Direct Regiunea Centru cu 4.085 persoane care apreciază pagina, Start-up Hub cu 399 de persoane și Enterprise Europe Network cu 1.714 persoane. Informațiile au fost mereu distribuite și promovate, fiind preluate de către alte instituții sau entități. Aceste

informații au furnizat date utile, notificări despre evenimente, lansări, proiecte și consultări. Postările ADR Centru au fost preluate și redistribuite atât de către cetățeni, de către MDLPA, dar și de firme sau mass media;

- ✚ Organizarea de întâlniri în vederea unei mai bune informări și pentru fluidizarea comunicării interne pentru toți angajații ADR Centru din cele șase județe ale Regiunii Centru;
- ✚ Întocmirea și transmiterea a patru rapoarte către Instituția Prefectului Mureș și Alba privind activitățile de informare și comunicare ale ADR Centru prin proiecte derulate;
- ✚ Publicare 4 anunțuri de lansare proiecte de sprijin ADR Centru atât în derularea POR 2014-2020, cât și în pregătirea POR 2021-2027.

Pe parcursul anului 2020 Serviciul **Asistență Tehnică** al ADR Centru a derulat activități privind implementarea contractului de finanțare cod SMIS 121839 încheiat cu MLPDA din Axa 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020, cu titlul: "Sprijin acordat în perioada 01.01.2018 – 31.12.2019 pentru OI din cadrul ADR CENTRU în implementarea, monitorizarea, informarea și comunicarea la nivel regional a POR 2014 – 2020, respectiv pentru închiderea POR 2007 - 2013". În acest sens au fost elaborate și transmise la AM POR cererea finală de rambursare (nr. 11) și Raportul final de progres (nr. 11), ambele aferente lunii Decembrie 2019. Cererea de rambursare a fost introdusă și în sistemul MySMIS. În perioada vizată Serviciul AT a primit vizita în teren a AM POR, aferentă CR10 și CR11.

De asemenea, în anul 2020, Serviciul Asistență Tehnică (AT) a derulat activități privind implementarea contractului de finanțare nr. 2.1.096/17.04.2019, cod SMIS 127818, finanțat în anul 2019 în cadrul acțiunii 2.1.1 "Îmbunătățirea cadrului de reglementare, strategic și procedural pentru coordonarea și implementarea FESI" a POAT 2014-2020. În cadrul proiectului cu titlul "Sprijin logistic și salarial pentru ADR CENTRU în calitate de OI POS CCE în procesul de închidere a POS CCE 2007 - 2013 (II)", Serviciul AT a realizat următoarele acțiuni: elaborarea cererii de rambursare finale (nr. 6) și a raportului final de progres (nr. 6), ambele aferente lunii Decembrie 2019. Cererea de rambursare și raportul de progres au fost introduse și în sistemul MySMIS.

Tot în 2020, Serviciul AT - ADR Centru a derulat următoarele acțiuni privind finanțarea în perioada 2020-2021 a activităților sale, în calitate de OI POR, delegate prin Acordul-cadru privind implementarea POR 2014-2020:

- ✓ Analiza Ghidului Solicitantului pentru perioada 2020-2021, axa prioritară 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020, variantele 04.03.2020, 11.03.2020 și transmitere comentarii/propuneri/ observații;
- ✓ Analiză format contract de finanțare din axa 12 – AT a POR 2014-2021 pentru perioada 2020-2021, variantele 21.03.2020, 14.04.2020 și transmitere comentarii/propuneri/observații;
- ✓ Elaborarea cererii de finanțare a ADR Centru pentru perioada 2020-2021, depusă în cadrul axei prioritare 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020 și introducerea acesteia în MySMIS pentru proiectul cod SMIS 137249;
- ✓ Menținerea legăturii cu AM POR pe parcursul perioadei de evaluare a cererii de finanțare depuse de ADR Centru în cadrul axei prioritare 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020, cod SMIS 137249, și elaborarea răspunsurilor la solicitările de clarificări ale acesteia;
- ✓ Elaborarea cererii de prefinanțare, contract cod SMIS 137249, Axa prioritară 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020;
- ✓ Elaborarea a 4 cereri de rambursare și a 4 Rapoarte de progres aferente perioadei I – X 2020, contract 137249, Axa prioritară 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020;
- ✓ Completarea Registrului de evidență a Instrucțiunilor/notelor emise de AM POR pentru implementarea atribuțiilor OI POR;
- ✓ Avizarea Referatelor de necesitate elaborate de Direcția OI POR și de serviciile suport în vederea achiziției de bunuri, servicii și lucrări în cadrul contractului de finanțare din cadrul Axei prioritare 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020, cod SMIS 137249.

Pe parcursul anului 2020, Serviciul Asistență Tehnică a derulat următoarele activități care vizează gestionarea contractului finanțat în cadrul acțiunii 2.1.1 a POAT 2014-2020 destinat sprijinirii ADR Centru pentru a deveni AM POR 2021-2027 (cod SMIS 140581): studierea GS POAT 2014-2020 și elaborarea cererii de finanțare, inclusiv introducerea acesteia în MySMIS, menținerea legăturii cu AM POAT pe parcursul perioadei de evaluare, elaborare răspuns la solicitările de clarificări ale acesteia, pregătirea documentelor de contractare, comunicarea în MySMIS a contractului de finanțare semnat.

Activitățile derulate în anul 2020 de către Serviciul Asistență Tehnică privind gestionarea contractului finanțat în cadrul acțiunii 1.1.1 a POAT 2014-2020 destinat pregătirii de documentații tehnico-economice în domeniul specializării inteligente (cod SMIS 141193) au fost următoarele: studierea GS POAT 2014-2020 în domeniul specializării și elaborarea cererii de finanțare, inclusiv introducerea acesteia în MySMIS, menținerea legăturii cu AM POAT pe parcursul perioadei de evaluare, elaborare răspuns la solicitările de clarificări ale acesteia, analiza modificărilor survenite asupra GS POAT 2014-2020 în domeniul specializării inteligente după aprobarea acestuia, participarea la videoconferințele organizate de MFE având ca temă specializarea inteligentă.

Serviciul Asistență Tehnică a mai desfășurat următoarele activități referitoare la gestionarea contractului finanțat în cadrul acțiunii 1.1.1 a POAT 2014-2020 destinat pregătirii de documentații tehnico-economice pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, tabere școlare, infrastructură și servicii publice de turism și infrastructură rutieră de interes județean (5D) (cod SMIS 143410): studierea GS POAT 2014-2020 5D și elaborarea cererii de finanțare, inclusiv introducerea acesteia în MySMIS, colaborarea cu partenerii ADR Centru în depunerea cererii de finanțare pe tot parcursul elaborării acesteia, analiza modificărilor survenite asupra GS POAT 2014-2020 5D de la aprobarea acestuia, participarea la videoconferințele organizate de MFE având ca temă cele 5 domenii mai sus enumerate.

Prin activitatea **Serviciului de Resurse Umane** s-au creat condițiile propice de derulare a celorlalte activități ale Agenției. Pe lângă activitatea de administrare a personalului, în cursul anului 2020 s-a modificat Regulamentul de Ordine Interioară, Regulamentul de Organizare și Funcționare și implicit Organigrama ADR Centru prin:

- + suplimentarea posturilor din cadrul Direcției Organism Intermediar POR, respectiv în cadrul Departamentului de Evaluare, Selecție și Contractare (4 posturi) și în cadrul Biroului de Evaluare Tehnică și Financiară (5 posturi), în total o suplimentare de 9 posturi. Numărul total de posturi modificându-se la 169 față de cel aprobat anterior prin Hotărârea CDR Centru nr. 12/26.09.2017 (160 posturi);
- + crearea unui Departament, respectiv – Autoritatea de Management POR 2021-2027 cu un număr de 10 posturi subordonat direct Directorului General, în vederea îndeplinirii funcției de AM POR 2021-2027 de către ADR Centru. Personalul acestui departament va fi format din personal realocat/ angajat care se va ocupa de elaborarea documentelor de programare 2021-2027 (Acord de Parteneriat și Programe Operaționale), precum și de pregătirea noilor funcții care vor fi preluate în următoarea perioadă. Numărul total de posturi modificându-se la 182 posturi față de cel aprobat anterior prin Hotărârea CDR Centru nr. 1/13.02.2020 (169 posturi).
- + crearea unui departament în cadrul Direcției Coordonare, numit în continuare Departament Juridic și Achiziții Publice cu 8 posturi, subordonat Directorului Direcției Coordonare. Departamentul cuprinde Serviciul Juridic (4 posturi) și Serviciul Achiziții Publice (3 posturi) și va fi coordonat de 1 director de departament. Personalul care va furniza acest tip de servicii de achiziții publice este asigurat de către ADR Centru prin realocarea unui post din cadrul Serviciului Contabilitate, precum și prin suplimentarea cu încă 2 posturi. Numărul total de posturi modificându-se la 182 posturi față de cel aprobat anterior prin Hotărârea CDR Centru nr. 1/13.02.2020 (169 posturi).
- + Gestionarea achizițiilor publice derulate de ADR Centru în calitate de Autoritate contractantă s-a realizat prin intermediul Unității de gestionare a achizițiilor publice, care a fost formată din

persoane din diferite servicii, cu studii superioare și cu experiență în domeniul achizițiilor publice, conform Dispoziției Directorului General, respectându-se în acest fel prevederile art. 2 din Hotărârea nr. 395/2.06.2016 pentru aprobarea normelor metodologice de punere în aplicare a Legii 98/2016 privind achizițiile publice

Pentru buna desfășurare a activității în cadrul Agenției s-a implementat sistemul de pontaj electronic, trecând-se astfel de la sistemul clasic pontaj la un sistem electronic care să asigure managementul timpului/ evidența timpului de lucru pentru salariați și administrarea personalului.

Serviciul Resurse Umane a realizat recrutarea și angajarea a 18 persoane, din care 9 persoane cu atribuții specifice activității din cadrul Biroului de Evaluare Tehnică și Financiară, restul persoanelor fiind angajate în cadrul OI POR și în cadrul serviciilor suport pentru acesta. Tot în cursul anului 2020, 12 persoane și-au încetat raporturile de muncă cu ADR Centru, 9 persoane fiind din cadrul Biroului Evaluare Tehnică și Financiară, restul persoanelor din cadrul OI POR. Cauzele încetării raporturilor de serviciu/ contractelor individuale de muncă sunt bazate pe diverse motive ca: încetare CIM la data expirării termenului contractului individual de muncă încheiat pe durată determinată (9 persoane); încetare CIM ca urmare a acordului părților (3 persoane). La sfârșitul anului 2020 s-a demarat procedura de evaluare a performanțelor salariaților.

Începând cu luna aprilie 2020 și până în prezent activitatea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru s-a desfășurat și se desfășoară în condiții de prevenire și combatere a efectelor pandemiei de COVID-19, respectându-se măsurile dispuse prin dispoziții ale Directorului General, inclusiv instituirea unor măsuri referitoare la desfășurarea activității salariaților în conformitate cu prevederile art.2 din Legea 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă pentru majoritatea angajaților. Desfășurarea activității în regim de telemuncă a fost convenită de părți prin acte adiționale la contractele individuale de muncă, angajații urmând să presteze activitatea în aceasta modalitate până în luna iunie 2021, la adresele declarate de fiecare în parte. În anul 2020, activitatea Agenției s-a desfășurat în regim de telemuncă în procent de aproximativ 40%.

Pentru activitățile din cadrul ADR Centru care nu s-a putut desfășura în regim de telemuncă au fost și vor fi respectate toate măsurile care au fost dispuse până în prezent prin dispoziții ale directorului general, precum și acelea privind securitatea și sănătatea în munca pe perioada pandemiei măsurile preventive de limitare a infecției cu COVID -19.

Astfel, ADR Centru avea la sfârșitul anului 2020 un număr 141 de angajați, din care 130 activi (16 în cadrul Birourilor Regionale, 3 în cadrul Departamentului Dezvoltare Urbană + 111 la sediul central din Alba Iulia) și 11 angajați cu contracte de muncă suspendate. Indicele fluctuației personalului la sfârșitul anului 2020 a fost 8,39% Spre comparație, în anul 2019 acest indice a fost de 5,97%, în 2018 a fost de 13,09%, iar în anul 2017 indicele de fluctuație a fost de numai 3,26%.

În cursul anului 2020, 5 angajați ai Agenției au participat la programe de instruire din următoarele domenii: Implementare 4* Soluții de mesagerie Corporate, Control intern managerial și gestionarea riscurilor, acesta din urmă desfășurându-se în format online.

Asistența juridică acordată de către personalul din cadrul **Serviciului Juridic** a constat în apărarea intereselor ADR Centru în fața instanțelor judecătorești din România, în cadrul litigiilor în care instituția are calitatea de parte reclamantă/ pârâtă prin: reprezentarea în fața instanței în ședințele de judecată, redactarea întâmpinărilor, apărărilor, notelor de ședință, promovarea căilor de atac corespunzătoare apel sau recurs, reprezentarea în fața organelor de urmărire penală, inclusiv în raporturile acestora cu autoritățile și instituțiile publice.

În calitate de serviciu suport, Serviciul a derulat următoarele activități:

- ✚ A acordat asistență juridică și consiliere pentru personalul din cadrul direcțiilor/ departamentelor/ serviciilor Agenției;
- ✚ A participat în procesele de soluționare a contestațiilor, a plângerilor și alte cereri cu caracter juridic sau litigios;
- ✚ A întocmit, redactat, verificat și vizat din punct de vedere al legalității contractele și actele adiționale la acestea încheiate de Agenție, conform legislației comerciale și civile și intereselor Agenției;
- ✚ A vizat din punct de vedere al legalității contractele de finanțare încheiate în cadrul POR 2014 - 2020 cu beneficiarii de finanțare.
- ✚ A vizat din punct de vedere juridic acte adiționale la contractele de finanțare încheiate în cadrul POR 2014 -2020;
- ✚ A realizat achiziția directă a serviciilor și produselor necesare pentru bunul mers al instituției, a întocmit documentațiile de atribuire în cadrul procedurilor simplificate proprii inițiate de ADR Centru pentru organizarea diferitelor evenimente.
- ✚ A întocmit, derulat, finalizat, ținut evidența achizițiilor directe în baza Legii 98/2016.
- ✚ A realizat achizițiile serviciilor și produselor necesare pentru bunul mers al instituției, a întocmit documentațiile de atribuire în cadrul procedurilor de atribuire inițiate de ADR Centru privind: achiziția de echipamente bunuri/ servicii IT; a inițiat, derulat și finalizat procedura de atribuire - procedură simplificată privind achiziția Veeam Backup & Replication Enterprise Plus, Anuntul de participare simplificat nr. SCN 1074574/04.09.2020 publicat în SEAP.
- ✚ A participat în cadrul Comisiilor de evaluare a ofertelor depuse în cadrul procedurilor de atribuire, a întocmit/ redactat documente și rapoarte aferente Comisiilor de evaluare.
- ✚ A întocmit/ redactat/ avizat contracte de bunuri/servicii în care ADR Centru a fost parte.
- ✚ A întocmit, avizat și contrasemnat actele juridice și dispozițiile directorului general ADR Centru.
- ✚ A avizat contractele de muncă ale salariaților instituției precum și actele adiționale modificatoare ale raporturilor de muncă.
- ✚ A realizat informarea legislativă la nivelul instituției în ceea ce privește actele normative de interes publicate în Monitorul Oficial al României.

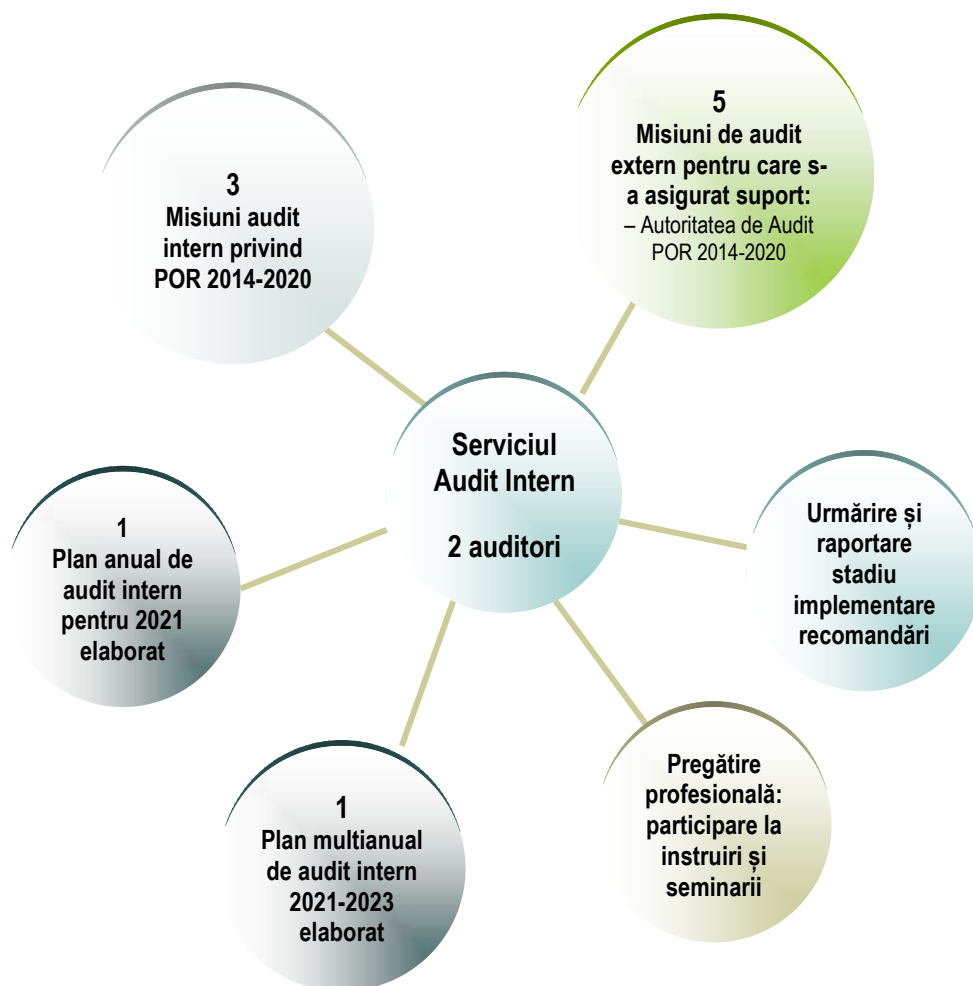
Scopul **Auditului intern** este să contribuie la realizarea obiectivelor ADR Centru oferind o evaluare independentă a sistemelor de control intern ale ADR Centru.

Pe parcursul anului 2020 Serviciul Audit Intern din cadrul ADR Centru, prin cei 2 auditori a desfășurat următoarele activități:

- ✚ întocmirea și transmiterea la Serviciul Audit Public Intern din cadrul MLPDA, a Raportului privind activitatea desfășurată în anul 2019 pentru POR de către Serviciul Audit Intern din cadrul ADR Centru;
- ✚ realizarea celor 3 misiuni de audit intern aferente POR 2014-2020 prevăzute în Planul de audit intern pentru 2020;
- ✚ pe parcursul celor 5 misiuni de audit extern desfășurate de Autoritatea de Audit la nivelul ADR Centru, din care 2 misiuni de audit de operațiuni privind POR 2007-2013, 1 misiune de audit de sistem privind POR 2014-2020, 1 misiune de audit POR 2007-2013 și 1 misiune de audit de operațiuni desfășurată în 2 etape, în perioada iulie-septembrie și septembrie-octombrie 2020, privind cheltuielile declarate în cadrul POR 2014-2020;
- ✚ asigurarea suportului pentru desfășurarea misiunilor de audit extern, prin participarea la ședințele de deschidere și închidere și prin furnizarea documentelor solicitate;
- ✚ a analizat constatările formulate și proiectele rapoartelor de audit și a urmărit și raportat implementarea recomandărilor rezultate în urma desfășurării misiunilor de audit intern și extern;
- ✚ urmărirea și raportarea implementării recomandărilor rezultate în urma desfășurării misiunilor de audit intern;

- ✚ planificarea misiunilor de audit intern pentru 2021 (plan anual de audit intern pentru 2021), precum și planificarea strategică (plan multianual de audit intern 2021-2023);
- ✚ participarea la instruirii și seminarii în conformitate cu prevederile legale referitoare la formarea profesională continuă a auditorilor.

În urma cărora s-au obținut următoarele rezultate:

În anul 2020, **Departamentul Managementul Informației și Gestionarea Documentelor** a desfășurat următoarele activități:

- ✚ a asigurat funcționarea infrastructurii SMIS/MySMIS/SMIS2014+ la nivel local, a coordonat și sprijinit activitatea de introducere a datelor oferind totodată consultanță și instruire pentru utilizatori;
- ✚ a oferit consultanță de specialitate utilizatorilor de tehnică de calcul angajați în cadrul ADR Centru, asigurând și funcționarea infrastructurii tehnice: calculatoare, echipamente de rețea, echipamente de comunicații, servere, echipamente de stocare date;
- ✚ a consolidat infrastructura IT în vederea asigurării condițiilor necesare desfășurării activității personalului instituției prin achiziția de echipamente IT (laptop-uri, monitoare, calculatoare)
- ✚ a asigurat funcționarea conexiunilor de la distanță securizate (VPN) pentru personalul aflat în telemuncă;
- ✚ a asigurat actualizarea paginilor web ale Agenției (www.adrcentru.ro, www.regio-adrcentru.ro, www.centrueregion.com) cu informațiile furnizate de către departamentele/serviciile ADR Centru;

- + a asigurat suportul tehnic în publicarea pe site-ul ADR Centru a anunțurilor privind achizițiile directe;
- + a asigurat suportul tehnic și logistic în organizarea diferitelor evenimente online ale Agenției;
- + a achiziționat/ reînnoit semnături electronice necesare personalului OI POR în procesul de evaluare, selecție, contractare și implementare a cererilor de finanțare/ proiectelor POR;
- + a derulat procedura de reînnoire a subscripției pentru aplicația de backup;
- + a derulat procedura de reînnoire a serviciilor mentenanță High Level a infrastructurii IT, a serviciilor de mentenanță a echipamentelor de copiere/ imprimare, respectiv a serviciilor de mentenanță a aplicației DocManager;
- + a derulat procesul de întocmire caiet de sarcini și evaluare a ofertelor depuse în cadrul achiziției de echipamentele IT (calculatoare, imprimante, multifuncționale, UPS pentru calculatoare) și licențele software aferente acestora;
- + a asigurat suportul tehnic în implementarea sistemului de pontaj electronic;
- + a gestionat prin Serviciile Secretariat și Registratură fluxul documentelor din instituție prin primirea, înregistrarea și distribuirea corespondenței în cadrul Agenției (aprox. 47.500 documente);
- + a asigurat încărcarea documentelor martor la numarul de înregistrare din sistemul electronic;
- + a asigurat scanarea documentelor aferente Programelor Operaționale și arhivarea electronică a acestora;
- + au fost recepționate prin MySMIS 5.458 răspunsuri la clarificările solicitate;
- + au fost gestionate documentele în cadrul depozitului de arhivă, conform manualului de proceduri aplicabile și a legislației naționale în vigoare (POR/POS CCE/ serv. suport);

În cursul anului 2020 **Departamentul Economic** din cadrul ADR Centru a procedat la:

- + Organizarea și coordonarea activității Departamentului Economic, respectarea reglementărilor contabile specifice persoanelor juridice fără scop patrimonial, cu preponderența a activităților fără scop patrimonial desfășurate de către ADR Centru, a tuturor operațiunilor financiar contabile, care afectează patrimoniul Agenției, cu respectarea legislației în vigoare; gestionarea patrimoniului Agenției;
- + Respectarea principiilor contabile generale, respectiv principiul continuității activității, principiul prudenței, principiul independenței exercițiului, principiul intangibilității exercițiului financiar, principiul necompensării între elementele de activ și de datorii sau între elementele de venituri și cheltuieli;
- + Verificarea, analiza și controlul operațiunilor financiar - contabile, înregistrate, conform legislației; supervizarea activității Departamentului Economic. Exercițarea controlului financiar preventiv conform legislației și procedurilor interne.
- + Efectuarea operațiunilor de încasări și plăți, evidențierea corectă a veniturilor și cheltuielilor aprobate prin Bugetul de venituri și cheltuieli al agenției;
- + Efectuarea corectă și cronologică a înregistrărilor contabile;
- + Implementarea Contractelor de servicii încheiate cu MDRAP, Ministerul Fondurilor Europene – cu finanțare din Axele de asistență tehnică POR și POAT. Gestionarea actelor contabile, evidențierea tuturor operațiunilor financiar contabile pe conturi analitice dedicate ;
- + Întocmirea, circulația și arhivarea documentelor justificative, care stau la baza înregistrărilor contabile;
- + Gestionarea proiectelor regionale aflate în implementare, evidențierea distinctă a tuturor operațiunilor financiar contabile generate de implementarea lor;
- + Analizarea modului de utilizare a resurselor materiale și financiare ale Agenției, prin utilizarea informației economice;

- ✚ Analizarea capacității de încasare a veniturilor prevăzute, pentru fiecare sursa de finanțare, conform Bugetului,
- ✚ Analizarea încadrării cheltuielilor în prevederile bugetare;
- ✚ Efectuarea corectă și la timp a calculului drepturilor bănești ale personalului, verificarea calculului și acordarea drepturilor salariale ale personalului Agenției; verificarea, declararea și plata obligațiilor fiscale către bugetul general consolidat al statului, conform legislației;
- ✚ Organizarea operațiunilor de casă conform actelor normative în vigoare, verificarea și plata deconturilor de cheltuieli ale salariaților, care au efectuat deplasări, conform documentelor justificative.
- ✚ Elaborarea documentelor lunare de sinteză, bilanța de verificare analitică, registrul jurnal, note contabile;
- ✚ Asigurarea aprovizionării continue cu bunuri materiale, consumabile necesare desfășurării activității personalului;
- ✚ Asigurarea materialelor și a serviciilor de întreținere și reparații în vederea bunei funcționări a parcului auto al Agenției.
- ✚ Asigurarea întreținerii, amenajării și reparațiilor necesare la spațiile de lucru ale Agenției.
- ✚ Organizarea și coordonarea inventarierii anuale a patrimoniului Agenției, cu respectarea normelor legale în vigoare;
- ✚ Întocmirea situațiilor financiare anuale, bilanțul contabil precum și alte rapoarte și situații în vederea prezentării Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru și auditarea acestora de către un auditor independent conform legislației specifice;
- ✚ Verificarea situațiilor financiare anuale și întocmirea Raportului pentru fiecare an financiar de către Comisia de cenzori;
- ✚ Elaborarea bugetului anual de venituri și cheltuieli al Agenției, a bugetului multianual, efectuarea execuției bugetare.
- ✚ Aplicarea și actualizarea procedurilor operaționale, gestionate de Departamentul Economic.

Activitatea financiară a Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru este prezentată în detaliu în Raportul privind execuția bugetară a ADR Centru pentru anul 2020.

CONCLUZII

Activitatea ADR Centru în cursul anului 2020 s-a axat în principal pe implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 la nivelul Regiunii Centru, dar și pe elaborarea primelor versiuni ale Programului Operațional Regional aferent Regiunii Centru pentru perioada de programare 2021-2027.

De asemenea, în această perioadă s-a finalizat elaborarea Planului de Dezvoltare Regională Centru pentru perioada 2021-2027 prin dezvoltarea strategiei, dar și consultarea grupurilor partenoriale tematice regionale existente în ce privește stabilirea direcțiilor de dezvoltare ale Regiunii, crearea sistemului de implementare și monitorizare și dezvoltarea portofoliului de proiecte aferent. Pe lângă PDR Centru activitatea s-a concentrat și pe elaborarea Strategiei de Specializare Inteligentă pentru perioada 2021-2027. În paralel cu acest proces s-a contribuit activ, prin participarea la întâlniri ale grupurilor de lucru de la nivel național, la întâlnirile informale de negociere cu CE, la pregătirea documentelor de programare pentru perioada 2021-2027, precum și observații la documentele elaborate la nivel național legate de pregătirea perioadei de programare 2021-2027.

În același timp, la nivelul ADR Centru s-a continuat implementarea proiectelor regionale de cooperare intra și interregionale și au fost pregătite noi parteneriate și proiecte de cooperare interregională. De asemenea, au fost susținute activități de promovare a mediului de afaceri regional și atragere de investiții și s-au întărit parteneriatele de cooperare dezvoltate cu Landul Brandenburg din Germania și ADR Centru din Republica Moldova, precum și cel cu Regiunea Podkarpackie din Polonia.

Astfel, putem concluziona acțiunile principale:

- ✚ Desemnarea Agențiilor de dezvoltare regională ca și Autorități de Management pentru Programele Operaționale Regionale pentru perioada de programare 2021-2027 și demararea procesului de elaborare a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru, fiind elaborate versiunea 0 și versiunea 1 a acestuia care au fost discutate cu partenerii regionali, precum și cu MFE și Comisia Europeană – DG Regio.
- ✚ Inițierea acțiunilor pentru crearea sistemului de management și control al POR Centru 2021-2027 și demararea procesului de elaborare a procedurilor operaționale necesare pentru implementarea Programului.
- ✚ Elaborarea PDR Centru 2021-2027 pentru Regiunea Centru – finalizarea documentului, inclusiv consultarea publică și obținerea avizului CRP Centru, fiind necesară finalizarea procedurii de mediu SEA.
- ✚ Elaborarea Strategiei de Specializare Inteligentă pentru Regiunea Centru pentru perioada 2021-2027.
- ✚ Realizarea activităților de informare și promovare a POR 2014-2020, precum și a celor de sprijin și asistență acordată potențialilor solicitanți de fonduri: lansarea a 8 apeluri de proiecte și organizarea de evenimente de lansare la nivel regional (4 sesiuni de informare), precum și întâlniri de lucru cu promotorii de proiecte, participarea la întâlniri de lucru și evenimente (28 de evenimente privind POR 2014-2020), 316 de cereri de informații rezolvate, elaborarea și difuzarea a 92 de informații de presă și comunicate care au fost publicate în peste 400 de articole, avizarea a 479 materiale de informare și publicitate.
- ✚ Derularea procesului de evaluare, selecție și contractare a proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020: 469 de cereri de finanțare verificate pentru conformitate și eligibilitate, 501 de cereri evaluate din punct de vedere tehnic și financiar și efectuarea a 86 de vizite la fața locului, demararea etapei de precontractare pentru 367 cereri de finanțare, 303 de contracte de

- finanțare au fost întocmite și transmise la AM POR, 297 contractate de finanțare au fost semnate.
- ✚ La 31.12.2020, erau depuse în cadrul POR 2014-2020 un număr de 2.361 proiecte, cu o valoare totală solicitată de 2.817,77 milioane euro, din care 573 proiecte se află în diferite faze ale procesului de evaluare și selecție (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, vizită la fața locului), 97 proiecte în faza contractuală și 980 proiecte contractate, cele contractate având o valoare totală a sumei solicitate de 1212,51 milioane euro (inclusiv SUERD).
  - ✚ Monitorizarea implementării proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020: 359 vizite de monitorizare efectuate, verificarea a 1080 cereri de prefinanțare/ plată/ rambursare în valoare de aproximativ 100 mil. euro, verificarea a 1092 dosare de achiziții.
  - ✚ În primul semestru al anului 2020 a continuat implementarea celor 12 proiecte finanțate prin intermediul programelor de cooperare europeană: Interreg EuropeCOSME, Orizont2020 și Programul Transnațional Dunărea. Proiectele de cooperare teritorială vizează domenii ca: sprijinirea firmelor, utilizarea resurselor regenerabile și economie circulară, mobilitate, industrii culturale creative, dezvoltarea turismului montan și balnear etc.
  - ✚ A fost continuată implementarea activităților Centrului de informare Europe Direct Regiunea Centru, finanțat prin fonduri europene și a proiectului „StartUP Hub Centru” finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman.
  - ✚ De asemenea, ADR Centru a participat, în calitate de partener, la depunerea a 3 expresii de interes, în cadrul Orizont 2020 pentru proiecte care vizează politici în domeniul cercetării și inovării pe sănătate și genetică, precum și pentru susținerea start-up-urilor și IMM-urilor.
  - ✚ În același timp, în perioada de raportare s-au derulat o serie de activități pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru, prin dezvoltarea mediului de afaceri și atragerea de investiții. S-a dezvoltat un instrument adresat IMM-urilor și firmelor de la nivel regional prin înființarea unei secțiuni noi pe website-ul www.centruregio.com, respectiv Oportunități IMM-uri, care oferă informații la zi cu privire la apeluri de proiecte, modificare legislație, evenimente care vizează și sprijină activitatea IMM-urilor din Regiunea Centru.

Agencia pentru Dezvoltare Regională Centru și-a continuat activitatea de coordonare a procesului de dezvoltare regională, precum și activitatea în domeniul gestionării fondurilor nerambursabile la nivel regional (prin implementarea POR 2014-2020). Aceasta s-a concentrat pe atragerea cât mai multor fonduri în Regiune, care să sprijine activitatea Agenției și a actorilor regionali în procesul de dezvoltare a Regiunii, a promovat sursele de finanțare disponibile și a sprijinit potențialii solicitanți în accesarea acestora. De asemenea, ADR Centru a elaborat documentele strategice regionale pentru perioada de programare 2021-2027 și de asemenea demarat elaborarea Programului Operațional Regional 2021-2027 pentru Regiunea Centru. În același timp, activitatea Agenției a continuat și în ce privește implementarea proiectelor regionale și dezvoltarea competitivă și atragerea de investiții la nivel regional. Toate aceste activități principale ale ADR Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport: relații publice, resurse umane, gestionarea documentelor și IT, economic, juridic și audit.

**DIRECTOR GENERAL
SIMION CREȚU**

REGIUNEA DE DEZVOLTARE *CENTRU*

ALBA IULIA – 510093, Str. Decebal, nr. 12;
Tel: +40-258-818616; Fax: +40-258-818613;
E-mail: office@adrcentru.ro; Web: www.adrcentru.ro